

Günümüz kapitalist dünyası halen sonu gelmez bir krizler ve savaşlar döngüsü içindedir. İktisadi-mali temelin ürünü kriz çok boyutludur, toplumsal yaşamın he-

men tüm temel alanlarını kapsamaktadır. Siyasal gericilik, polis devleti, faşist akımlar, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı, militarizm, saldırganlık ve elbette savaşlar, bu krizin siyasi ve askeri yansımalarıdır.

Bunlar bütünsel krizin ağırlığı altında sıkışan kapitalist-emperyalist dünya düzeninin onu aşmaya yönelik yol, yöntem ve araçları olarak ortaya çıkmaktadır.

s.14

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2025 / 12
17 Eylül 2025

Kızıl Bayrak

kizilbayrak85.net

Gerici-faşist rejimin “operasyon” siyaseti

5

Çürüyen rejim, muhalefetin açmazları ve çıkış arayışları

En öncelikli görev, işçi ve emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarından kaynaklanan haklı öfkelerini siyasi bir mücadeleye dönüştürmek

6

Rejimin tahakküm araçları: Kuyu Tipi Hapishaneler

Sınıf mücadelesinin bir ayağı olarak yükseltilen zindan direnişleri, devrimci iradenin asla teslim alınamayacağını kanıtlamıştır.

24

Küresel Sumud: Barbarlığa karşı halkların küresel direnişi

Sumud Filosu, Filistin davasını dünya gündemine etkili bir şekilde taşımayı başarmış ve Siyonist vahşete verilen anlamlı bir yanıt olmuştur.

Gerici-faşist rejimin “operasyon” siyaseti

Gerici-faşist rejimin CHP şahsında düzen muhalefetini hedef alan saldırıları aralıksız devam ediyor.

Arkası kesilmeyen belediye operasyonlarına, CHP’li yönetici ve bürokratları hedef alan gözaltı-tutuklama furasına, yandaş medya üzerinden sürdürülen itibarsızlaştırma kampanyalarına, geline aşamada “baskı ve şantajla CHP’li devşirme” politikası da eklenmiş bulunuyor. Geçtiğimiz günlerde CHP İstanbul İl Yönetimi’nin görevden alınması ve yerine kayyım atanması ise, iktidarın saldırganlıkta el yükseltmekten geri durmayacağı-nı gösteriyor.

Erdoğan yönetiminin, adım adım tırmandırdığı baskı ve kuşatma politikası ile CHP’yi “makul muhalefet” çizgisine çekerek kendisi açısından “zararsız” bir konuma itmeyi hedeflediği açık. Zamanla CHP içerisinde kriz yaratarak, mevcut yönetimi kamuoyu önünde istikrarsız ve itibarsız bir konuma taşımak istediği de öyle.

Gerici-faşist rejimin “muhalefet operasyonu” kapsamında ajandasında daha nelerin olduğunu ve ne gibi senaryolara hazırlandığını süreç gösterecek. Fakat kesin olan ve akılda tutulması gereken temel olgu, faşist tek adam yönetiminin toplumsal desteğini ve meşruiyetini kaybettiği, hile-hurda ile de olsa sandıktan istediği sonucu alamadığı dönemlerde iktidar gücünü elinde tutmak için her türlü kirli ve kanlı yönetime baş vurmaktan geri durmayacağıdır. 2015 Haziran seçimlerinin ardından yaşananlara ve bugüne uzanan sürece bakmak dahi bu konuda açık bir fikir verecektir.

Dönem ve koşullar farklı olsa da iktidar payına tablo bugün de aşağı yukarı aynıdır. 2024 seçimlerinde AKP ikinci parti konumuna düşmüş, Erdoğan yönetiminin onca hileye rağmen sandıktan rıza devşiremediği ve bu zemindeki barutunu tükettiği görülmüştür. Bu sonucun çıkması şaşırtıcı da değildir. Zira toplumun önemli bir kesimi çoklu krizlerin ağır yükü altında büyük bir yıkım yaşamaktadır ve 23 yıldır yönetimde olan AKP iktidarı ortaya çıkan bu tablonun birinci dereceden sorumlusudur. CHP’nin kendisinin de beklemediği sandık “başarı”

rası” da aslında bu aynı toplumsal koşulların ürünüdür.

Öte yandan, bugün yaşananlar, düzen muhalefetinin söz konusu “başarının” üzerine yatarak, beklenmedik şekilde elde ettiği “kazanımları” korumasının ve erken ya da olağan seçimler yoluyla iktidara gelme hayalinin ne denli temelsiz olduğunu göstermektedir. Bu noktada akıllarda tutulması gereken diğer nokta, devlet gücünü tümüyle elinde tutan faşist tek adam rejiminin, sandıkla-seçimle defedilemeyeceği gerçeğidir. Halihazırda kuralsız-keyfi biçimlerde sürdürülen muhalefet operasyonu bunun en dolaysız ve güncel kanıtıdır.

Düzen muhalefetine ya da sandığa umut bağlayan toplumsal kesimleri çeşitli vesilelerle uyaran komünistler, bu gerçeğin altını şu vurgularla çizmiştir:

“Ağır toplumsal kriz koşullarında dinci-faşist iktidar kaçınılmaz olarak yıpranmaktadır. Meşruiyet sağlamakta önemli bir imkan olarak kullanageldiği seçmen desteği giderek erozyona uğratılmaktadır. Fakat patlak verecek güçlü bir halk hareketiyle yerinden edilmediği sürece, o bir iktidar gücü olarak kalmak kararlılığındadır. Bunun için iç savaş tehdidi de dahil her türlü gayri meşru yol ve yöntemi kullanmak niyetinde olduğunu şimdiden göstermiştir.” (TKİP VI. Kongre Bildirgesi, Aralık 2018)

Gerici-faşist iktidarın, gerek krizin ağır faturasını emekçilerin sırtına yüklemek konusunda gerekse siyaset alanına dönük keyfi-kaba müdahalelerinde elini rahatlatan en temel etken sınıf hareketinin ve toplumsal mücadelenin bugünkü zayıflığıdır. Her iki alanda da hoyratça davranabilmesini ve kendisine manevra alanları açabilmesini buna borçludur.

Bu tabloyu bir başka konum ve kendine özgü koşullar üzerinden tamamlayan halka ise Kürt sorunu üzerinden gündeme getirilen “yeni süreç”tir. Zira iktidar, düzen muhalefetini hedef alan saldırılarına paralel olarak devreye soktuğu bu politika üzerinden önemli bir mücadele dinamiği olan Kürt hareketini edilgen bir konuma itmeyi ve muhalefet cephesini bölmeyi hesaplamaktadır:

“Düzen muhalefetini hedef alan sal-

dırı sürecinin tam da böylesi bir döneme denk getirilmesi rastlantı değil. Zira, dün Kürt halkına barbarca saldırırken özellikle şoven milliyetçilik üzerinden düzen muhalefetini nasıl arkasına aldıysa, bugün de düzen muhalefetine saldırırken, Kürt hareketini ‘yeni süreç’ aldatmacası üzerinden en azından ‘izleyen’ bir pozisyonda tutmayı amaçlıyor.” (Faşist tek adam diktatörlüğüne geçit vermez!, www.kizilbayrak.net)

Bu bağlamda yaşanan gelişmeler göstermektedir ki, rejim “yeni süreç” üzerinden işlettiği takvimi “muhalefet operasyonları” kapsamında ele almakta ve etkili bir şekilde değerlendirmektedir.

Kendisini hedef alan kapsamlı saldırılar karşısında CHP’nin konumlanışı ve pratik tutumu, eşyanın doğası gereği tipik burjuva partilerinden farksızdır. İBB saldırısının tetiklediği ve çok yönlü sorunların birikimi üzerinden patlak veren 19 Mart Direnişi ise daha ilk anda CHP’yi aşan ve CHP’ye rağmen gelişen bir tür halk hareketidir.

CHP yönetimi ilk andan itibaren direnişin ve sokağın korunaklı alanından faydalanmaya bakmış, fakat hemen ardından olağan konumlanışına, yani “kontrollü mitingler” düzlemine dönmeye, kitleleri de bu pozisyona çekmeye odaklanmıştır. 19 Mart’ı takip eden süreçte kendisini hedef alan saldırıların aralıksız devam etmesine ve yeni boyutlar kazanmasına rağmen bu tutum ve konumlanışını sürdürmektedir:

“Düzen muhalefeti halen saldırıların doğrudan hedefleri arasında yer aldığı için ister istemez ölçülü ve temkinli bir hareketlilik içindedir. Fakat tek adam rejimi karşısında devlet düzeninin parlamenter esaslara göre yeniden yapılandırılması dışında hiçbir temel konuda esasa ilişkin farklı bir şey söylememekte, söylememeye de özen göstermektedir. Emperyalizme ve tekelci burjuvaziye güven vermek hala da onun temel kaygısıdır. Bu ise onu gerçek ve yakıcı sorunlar ile bunların çözümleri konusunda bilinçli bir suskunluğa itmektedir.

Dinci-faşist iktidara karşı oluşan büyük toplumsal-siyasal hoşnutsuzluğu barışçıl mitingler sınırları içinde dizgin-

lemek, bu aynı muhalefetin düzene (ve elbette sonuçta dinci-faşist iktidara) hizmet alanında halen yerine getirdiği bir başka önemli misyondur.” (Siyasal durum ve parti çizgisi, EKİM, Sayı: 338, Eylül 2025)

Dolayısıyla, CHP’ye ve onun çerçevesini çizdiği alana yedeklenmek şöyle dursun, devrimci ve ilerici güçler CHP ve düzen muhalefeti üzerinden yayılmak istenen ham hayallere karşı sistematik bir şekilde mücadele etme sorumluluğu ile karşı karşıyadır. Mart Direnişi’nin CHP’yi hedef alan saldırılar üzerinden patlak vermesi bir yanılsamaya yol açmamalı, tersine kitleler içerisinde biriken hoşnutsuzluğun ve çok yönlü sorunların biriktirdiği öfkenin somut bir göstergesi sayılmalıdır.

Siyasal ve toplumsal gelişmelerin bütünlüğü içerisinde karşımıza çıkardığı bu tablo, içerisinden geçmekte olduğumuz dönemde yüklenilmesi ve yakalanması gereken halkayı da ortaya koymaktadır. Bu bağlamda hem krizin faturasına hem de faşist baskı ve zorbalığa karşı merkezinde işçi sınıfının yer aldığı toplumsal mücadeleleri güçlendirmek, günün en yakıcı sorunu ve sorumluluğu olarak öne çıkmaktadır.

Komünistler, dinci-faşist iktidara karşı verilmesi gereken mücadelenin çerçevesini de bu kapsamda ele almaktadır:

“Bu açıdan partinin dinci-faşist rejime karşı mücadelesinin ana eksenini, tam da kriz koşulları altında her geçen gün biraz daha kabaran ama henüz kendini eylemli bir biçimde dışa vuramayan öfke ve tepkinin örgütlenmesi, büyük bir yıkıma uğrayan emekçilerin dinci-faşist iktidarın karşısına kendi talep ve istemleriyle çıkarılmasının başarılması oluşturmaktadır. Bunun kendisi, faşist baskıcı otoriter yönelimlerin önüne set çekmenin en güçlü yolu olduğu kadar, meseleyi devrimci çizgi ve esaslar üzerinden ele almanın da biricik güvencesidir. Kitlelerin mevcut bilinç durumunun, mücadele kapasitesi ve örgütlülük düzeyinin çok geri bir seyir izlemesi bu gerçeği değiştirmez. Bu durum sadece ilerici-devrimci güçlerin görevlerinin neler olduğunu ortaya koyar.” (Siyasal durum ve parti çizgisi / www.tkip.org)

Çürüyen rejim, açmazlar ve çıkış arayışları

A. Engin Yılmaz

Yirmi üç yılını doldurmakta olan AKP-Erdoğan iktidarı, Türkiye toplumunun üzerine kurumsallaşmış bir baskı ve zorbalık rejimi olarak çökmüş, meşruiyetini büyük ölçüde yitirmiştir. Bu meşruiyet krizine paralel olarak, rejim giderek daha fazla keyfi şiddete ve devletin zor aygıtlarına yaslanmak zorunda kalmıştır. 2015'ten itibaren de AKP-MHP bloğu, bu baskı ve zorba yönetim biçimini siyasal varlığının temel dayanağı haline getirmiştir. Sadece devrimcilik iddiasındaki hareketler değil, demokratik muhalefetin tüm biçimleri ve hatta burjuva muhalefet dahi rejimin hedefi haline gelmiştir. Bu tablo, iktidarın yapısal krizlere çözüm üretme kapasitesini kaybetmesi, emekçi sınıfların desteğini yitirmesi ve devletin tüm katmanlarına yayılan çok yönlü bir çürüme süreciyle doğrudan bağlantılıdır. Ekonomik krizle derinleşen bu keyfi baskı rejimi, siyasal meşruiyet kaybını daha da ağırlaştırmıştır.

Bir dönem seçimlerle sağlanan meşruiyet, artık iktidarın elinden kaymıştır. Bu kaybı gideremeyen iktidar, seçim süreçlerini anlamsızlaştırmakta, halkın seçme-seçilme hakkını fiilen yok saymaktadır. Bu bağlamda, seçim süreçleri artık burjuva demokratik meşruiyetin bir göstergesi olmaktan çıkmış, iktidar açısından bir "tehdit" olarak görülmeye başlanmıştır. Kayyım atanması ise rutin bir uygulama haline gelmiştir. Özellikle de Kürdistan'da yıllardan beridir uygulanan kayyım rejimi, bu yaklaşımın en somut örneği olmuştur. Şimdi ise bu uygulamanın Türkiye geneline yayılması hedeflenmektedir. Parlamentonun işlevsizleştirilmesinin ardından, genel oy hakkının da anlamsızlaştırılması gündeme gelmiştir. Son haftalarda yaşanan gelişmeler, bu alanda da keyfi bir zorbalığın yeni bir eveye geçtiğini göstermektedir.

19 Mart'tan bu yana süren operasyon dalgasının son halkası olan CHP İstanbul İl Başkanlığı'na kayyım atanması, iktidarın zorbalıkta yeni bir aşamaya geçtiğini göstermektedir. Bu müdahale, muhalefeti işlevsizleştirmeyi amaçlayan stratejinin parçası olmasının yanı sıra, Türkiye'de seçimlerin meşruiyetini de sorgulanır hale getirmiştir. Kayyım uygulamalarıyla yalnızca yerel yönetimler değil, siyasi partilerin iç işleyişi ve örgütlenme yapıları da denetim altına alınmak

istenmektedir. Bu politika, muhalefetin sistematik biçimde tasfiye edilmesine yönelik kapsamlı bir girişim niteliği taşımaktadır.

CHP'ye yönelik kayyım tehdidi ve operasyonlar, AKP-MHP bloğunun iktidarını sürdürme olarak öne çıkmaktadır. İktidar, halkın seçimle belirlediği yerel yönetimlere dahi tahammül edemediğini açıkça ortaya koymakta ve elde tuttuğu iktidar sayesinde egemenliğini tüm düzeylerde pekiştirmeye çalışmaktadır. CHP'nin 2024 yerel seçimlerinde elde ettiği başarı, aynı zamanda AKP'nin 20 yılı aşkın iktidar sürecinde toplumsal meşruiyetini önemli ölçüde kaybettiğini göstermiştir. Bu nedenle CHP'nin yerel düzeyde artan etkisi, rejim açısından bir tehdit olarak algılanmaktadır. Kayyım uygulamaları bu tehdidi bertaraf etme aracı olarak devreye sokulmaktadır. AKP-MHP iktidarı, böylece sistem içindeki en güçlü burjuva alternatifi dahi etkisizleştirmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'nin sermaye iktidarı, içeride keyfi baskı ve zorbalığa dayalı bir çizgi izlerken, dış politikada özellikle ABD ve bazı Batılı emperyalist güçlerle uyumlu ilişkiler geliştirmektedir. Bu durum, içerideki zorbalığın uluslararası alanda sessizlikle karşılanmasına neden olmaktadır. Rejim, özellikle uluslararası meşruiyetini pekiştirmek ve iç cepheyi yeniden tahkim etmek amacıyla yeniden Kürtlerin desteğini arama yönünde bir çıkış yapmış bulunmaktadır. Ancak bu girişimler, "demokratik toplum" amacından çok, kimi kırıntılar karşılığında iktidarın kendi varlığını korumak olarak değerlendiril-

melidir. Kürdistan illerindeki belediyele-re yönelik kayyım uygulamaları ve baskılar sürerken, bir yandan da "açılım" ya da "yeni süreç" adı altında bölgesel ve uluslararası gelişmelere uyumlu arayışlar gündeme getirilmektedir. Bu yaklaşım, rejimin, Kürt sorununu çözmekten çok onu yönetme ve kendi çıkarlarına yedekleme amacını taşıdığını göstermektedir.

SALDIRININ AMACI, MUHALEFETİN ÇIKMAZI VE SOLUN YANILSAMALARI

Erdoğan rejimi uzun süre içinde oluşturduğu bir zorba "rejim inşası" süreci yürütmektedir. Bu süreçte klasik burjuva demokratik kurumlar ya işlevsizleştirilmiş ya da tamamen iktidarın denetimine alınmıştır. Bu tablo içinde CHP, hala geniş bir toplumsal tabanı harekete geçirebilen ve kitle desteğini artıran tek büyük muhalefet gücü olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle iktidar, CHP'yi sistematik şekilde hedef alarak onu kriminalize etmeye, parçalamaya ve kontrol altına almaya çalışmaktadır. Amaç yalnızca CHP'yi bastırmak değil, aynı zamanda onu düzen muhalefetinin "makbul" bir aktörü sınırlarına hapsederek rejime entegre etmektir. Böylece muhalefetin yönü, içeriği ve sınırları bizzat iktidar tarafından belirlenmiş olacaktır.

Erdoğan, özellikle seçim dönemleri öncesinde veya kriz anlarında CHP'yi "öteki"leştirerek kutuplaşmayı tırmandırmakta ve kendi muhafazakar-milliyetçi tabanını bir arada tutmayı hedeflemektedir. Bu, aynı zamanda toplumda kutuplaşmayı canlı tutarak, toplumsal muhalefetin birleşmesini engellemeye

de hizmet etmektedir. CHP'ye yönelik saldırıların bir boyutu da onun rejimin karşısında "aciz olduğu" algısı yaratarak muhalefete olan güveni kırmaktır. Mevcut iktidarın "alternatifi yok" umutsuzluğunu kitleler içinde büyütüp pekiştirmektedir.

CHP'nin mevcut saldırılar karşısında ki durumu ise, siyasal kimliği ve sınıfsal konumuyla doğrudan bağlantılıdır. Bu yüzden uğradığı baskı ve zorbalık karşısında kitleleri aktif bir mücadeleye çağırmamakta, bunun yerine sembolik açıklamalarla, basın toplantılarıyla ve mitinglerle yetinmektedir. Bunun nedeni, sistemin dengelerini sarsacak bir kitlesel hareketin sermaye düzeni açısından tehlikeli sonuçlar doğurabileceği korkusudur. O, kendine biçtiği misyon gereği sermaye devletinin dengelerini bozacak hiçbir sarsıntıya meydan vermek istemektedir. Bunun için de kitleleri ve kendi seçmen kitlesini fiili-meşru ve kararlı bir mücadele çizgisine çekmekten ısrarla kaçınmakta, kitlelere hiçbir gerçek inisiyatif alanı açmamaktadır. Zira unutulmalıdır ki burjuva siyaset sahnesi farklı burjuva akımlarla dolu olsa da hepsinin programı bir ve tektir. O da tekelci sermaye düzenine hizmet etmek ve onu korumaktır.

İktidarın CHP'ye yönelik saldırgan tutumu, CHP'yi savunmayı değil, ona yönelen keyfi baskılara, zorbalıklara, siyasi yasaklara ve kayyım uygulamalarına karşı çıkmayı gerektirir. Çünkü bu saldırılar aynı zamanda temel hak ve özgürlüklere yöneliktir. Bu nedenle mesele, baskı ve saldırı altındaki CHP'yi hedefe koymak değil, ona yönelik zorbalığa karşı tavır almaktır. Ancak bu, CHP'ye yedeklenmek ya da onun tarihsel ve sınıfsal rolünü unutturmak anlamına gelmez. CHP, kuruluşundan bu yana devletin resmi ideolojisinin taşıyıcısı olmuş, kriz anlarında rejimi düzen içi "iyileştirmelerle" ayakta tutmayı hedefleyen bir restorasyon partisi olarak işlev görmüştür. Bugün de bu rolünü sürdürmektedir.

Bu nedenle, burjuva muhalefet etrafında örülmek istenen sahte umutlara ve dayanıksız beklentilere, dahası "CHP'cilik" yapmaya karşı mücadele etmek büyük önem taşımaktadır. Özellikle "CHP solculuğu" eğiliminin yeniden depreştiği bu dönemde, bağımsız bir devrimci mü-

cadele çizgisi izlemek, temel önemdedir. Yazık ki bazı sol çevrelerde gelişen “CHP üzerinden ilerici bir muhalefet” yaratma hayali, Türkiye solunun tarihsel zaaflarından biridir. Özellikle AKP’ye duyulan yoğun öfke, yoksulluk, toplumsal çürüme, hak gaspları, seçme-seçilme hakkının fiilen ortadan kaldırılması girişimi ve dinci karanlığa karşı duyulan tepki, bazı kesimleri CHP’ye yedeklenmeye itmektedir. Oysa CHP’nin programı, siyasi çizgisi ve pratiği, tekelci sermayenin çıkarlarını esas almakta ve bu çevrelerin siyasal temsilcisi olmayı görev bilmektedir. Bu nedenle CHP’nin konum ve kimliği, emperyalizmle ve büyük sermaye gruplarıyla tam bir uyum içindedir. NATO, Avrupa Birliği ve uluslararası sermaye çevrelerine “güvence” vermek, onun temel önceliklerindendir.

Fiili-Meşru MİLTAN MÜCADELE ÇİZGİSİ

Türkiye’de yıllardır süregelen boğucu siyasal ortam, temel hak ve özgürlükler için verilen mücadelenin güncel önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Bugün Türkiye’de işçi sınıfı ve emekçilerin gündemini belirleyen temel etken, derinleşen ekonomik krizin doğrudan sonucu olan sosyal yıkım politikalarının, emekçilerin yaşamında yarattığı ağır etkidir. İktidarın keyfi baskı ve zorbalığa dayalı politikaları da bu duruma eklenen önemli bir diğer boyuttur. Bu iki olgu bir arada, işçilerin ve emekçilerin kendi öz gücüne dayanarak mücadele etmesini ve örgütlenmesini mümkün kılan bir zemin ve imkan oluşturmaktadır.

Bu imkanı değerlendirmek, bugünün en temel görevidir. Yasa ve yasaklara takılmayan, fiili ve meşru mücadele yöntemlerine dayanan, meşruiyetini emekçi kitlerden alan bir mücadele hattı dışında, dinci-faşist iktidar blokunu geriletmenin ya da göndermenin başka bir yolu yoktur. Bu nedenle, örgütlü, militan, birleşik ve kitlesel bir mücadele, faşist rejimi püskürtmenin tek yoludur. Bu doğrultuda en öncelikli görev, işçi ve emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarından kaynaklanan haklı öfkelerini siyasal bir mücadeleye dönüştürmek ve bu öfkeyi, faşist baskı rejimiyle neoliberal yıkım politikaları arasındaki yapısal bağa açığa çıkaran bir siyasal hatta örgütlemektir.

Rejimin artık ülkeyi yönetemez duruma geldiği bu koşullarda, çıkışın yolu buradan geçmektedir. Zira Türkiye’nin çoklu krizleri, sistem içi bir restorasyonla değil, devrimci bir alternatifle aşılabılır. Bu sürecin nasıl sonuçlanacağı ise sadece iktidarın atacağı adımlara değil, aynı zamanda toplumsal muhalefetin ne kadar örgütlü, bağımsız ve kararlı bir duruş sergileyebileceğine bağlıdır.

CHP’ye operasyon ve totaliter rejimin yeniden tahkimi

Veli Aydın

Dinci-faşist AKP-MHP iktidarı meşruiyetini çoktan yitirmiş, “toplumsal rıza” üretme kapasitesi ise dibe vurmuş durumdadır. Ayakta kalabilmesinin yegâne yolu, zor aygıtlarını pervasızca kullanmasından geçmektedir. Yargı aparatını kullanarak zorbalığa güya “hukuki” kılıf uydurmaya çalışmakta; buna dayanarak totaliter rejiminin ömrünü uzatabileceğini varsaymaktadır.

Kaba zorbalığa dayalı bu strateji, toplumsal dayanağını genişletmiş bulunan CHP’ye yönelmiş çok yönlü operasyonlarda somutlaşmaktadır. Mart ayından bu yana CHP’li belediye başkanlarının tutuklanması, kayyumlar atanması, İstanbul İl Yönetimi’nin tasfiye edilmesi ve partiye kayyum atama hazırlıkları, iktidarın histerik saldırganlığını açıkça göstermektedir. Kişileri düşkünleştirip itiraflaştırma yoluna da başvuran rejim, yürüttüğü soruşturmalar için sahte “delil” toplamaktan geri durmamaktadır.

Bugün (8 Eylül 2025) İstanbul’da adeta OHAL ilan eden rejim, CHP İl Binası’nı polis ablukasına almış; milletvekillerinin araçlarına dahi geçiş izni vermemiştir. Barikatları aşarak binaya girmeye çalışanlara müdahalede bulunulmuş, il başkanlığı adeta kuşatılmıştır. Sosyal medyaya erişim engelleri getirilmiş, yasanları paylaşan hesaplara soruşturma

ma açılmıştır. Bu gelişmelerin ardından, Saray’ın kayyumu Gürsel Tekin, polisin kaba şiddetiyle açılan yoldan İl Başkanlığı binasına giriş yapmış; CHP üyeleri ve yöneticileri bu girişimi ve saldırganlığı dinci-faşist karşılamıştır.

Bu gelişmeler, rejimin saldırganlığını en üst boyuta taşıdığı yeni bir göstergesidir. Eğer iktidar bu saldırılarında hedefine ulaşırsa, emekçi sınıfları bekleyen şey; mevcut baskıların daha da yoğunlaştırılması ve toplumsal muhalefetin ezilmesi olacaktır.

İktidarın tahkim etmeye çalıştığı baskı ve zorbalık rejimine ve bu doğrultuda gerçekleştirdiği saldırılara karşı mücadele etmek bir gerekliliktir. Ancak aynı anda unutulmaması gereken temel bir gerçek daha vardır: CHP, düzenin bir parçası, yani sermaye sınıfını temsil eden esas güçlerden biridir. Bu gerçek, onun sadece direnme kapasitesini değil; baskı ve zorbalık politikalarına karşı duruşunu da belirleyecektir.

Bu noktada, dinci-faşist rejimin saldırganlığına karşı mücadele etmekle, düzen partisi CHP çizgisine yedeklenmek arasında büyük bir fark olduğunun göz ardı edilmemesi gerekir. Hak ve özgürlükleri savunmak, faşist baskı ve zorbalığa karşı mücadele etmek ne kadar önemliyse; “CHP gelirse her şey düzelecek” yanılma-

masının oluşmasına meydan vermemek de bir o kadar önemlidir.

CHP üzerinden devam eden saldırılar, toplam saldırı dalgasının bir parçası; gelişen yerde ise ana yığınağıdır. Bunlar karşısında susmak veya kayıtsız kalmak, dinci-faşist rejimin işini kolaylaştırır. Fakat bir düzen partisi olarak CHP’nin izlediği mücadele çizgisi, bu saldırıları püskürtmeyeceği gibi; iktidara gelmesi de esasta sömürü düzeninin ürünü sorunları çözmeyecektir.

Bu nedenle emekçiler, zorbalık ve baskı politikalarına karşı kendi talepleri ve bağımsız hatlarıyla mücadele etmeli; burjuva muhalefete yedeklenmeden, öfkelerini doğrudan düzene yöneltmelidir.

Sonuç olarak, özde CHP’yi hedefliyor gibi görünse de, aslında tüm toplumu hedef alan bu saldırılar karşısında mücadele etmek, işçi sınıfının görevidir. Ancak işçi sınıfı bu görevi yerine getirirken, hiçbir düzen partisinin kuyruğuna takılmamayı başarmalıdır.

Baskı ve zorbalık rejiminden çıkışın yolu, işçi sınıfı ve emekçilerin kendi bağımsız mücadelelerini örgütlemekten geçmektedir. Bu yol zorlu, meşakkatli ve uzun vadeli görünse de, gerçek kurtuluşun tek imkânıdır.

“Kara para rejimi” yandaşlara da çökmeye başladı

E. Bahri

Mafyatik Saray rejimi, geçtiğimiz günlerde Can Holding Grubu'na el koydu. Holdinge kayyım atandı, bünyesinde bulunan 121 şirketin üstüne çöktü. Operasyon, rejimin bir aparatına çevrilen yargı ile devletin kolluk kuvvetleri tarafından yürütüldü. Soruşturma dosyasında kara para aklamaktan kaçakçılığa, yolsuzluktan rüşvete uzun bir suç listesi var.

Bu olay, hangi açıdan bakılırsa bakılsın, Saray rejimi için tam bir skandallar dizisidir. Bünyesinde Haber Türk, Show TV gibi yandaş medya şirketlerini de barındıran Can Holding, AKP-MHP rejiminin açtığı alanda palazlanmış, kara para aklamak için 121 şirket satın almıştır.

Can Holding, rejimin düzlediği alanda Tayyip Erdoğan'a yakın kişiler tarafından kuruldu. Bu kişilerin hem AKP şefleri hem Saray'ın başdanışmanlarından birçoğu ile de “sıkı fıkı” ilişkileri vardı. Yani rejim, “yürü ya kulum” diyerek önünü açtığı bir holdinge el koydu. Saraya yaslanarak topladığı kara paranın bir kısmını aklamak için 121 şirket satın alan holding, “ihanete” uğramış, kara para ve kaçakçılıktan biriktirdiği dev serveti dinci-faşist rejime kaptırmıştır.

BÖYLE REJİME BÖYLE HOLDİNG

Can Holding'in kurucusu ve birkaç gün öncesine kadar ki sahipleri kaçakçılık, yolsuzluk, rüşvet, kara para aklama gibi icraatlarla anılan kişiler. “Marifetleri” pek çok kez medyaya yansımış, neyle iştigal ettikleri bilinen, kimi zaman soruşturmalara uğrayan bu kişiler, Saray rejimi nezdinde hep “itibarlı” sayıldı.

Her tür pis işle anılan holding patronları, rejimin “saygın kişiler” listesindeki yerlerini son ana kadar korudu. Ne yaptıklarını devletin tepesindekiler de istihbarat da yargı aparatı da en ince ayrıntısına kadar biliyordu. Tam da bu “marifetlerinden” dolayı rejim için kıymetliydiler. Zira bunlarda bol miktarda “kara” ama “sıcak para” vardı. Rejimin ihtiyaç duyduğu da budur. Saray rejimi “varlık barışı” için yasa çıkararak, “kara paranızı piyasaya sürerek aqlayın” diye çağrı yaptı. Can Holding'in sahipleri bu çağrıya coşkuyla yanıt verdiler. Bundan dolayı büyük takdir topladılar.

Holding sahipleri 2021 yılında 88 milyar liralık yatırım yapmışlar. Yani kara para ile “milli ekonomiye” büyük katkı-

larda bulundular. Zaten Erdoğan-Bahçeli ikilisi ve müritlerinin istediği de buydu. Sıcak para gelsin de kaynağının bir önemi yok. “Paranın kaynağını sorumuyorum. Yeter ki piyasaya sıcak para sürün” politikasını esas alan rejimin bu tutumu, doğal olarak “dünyanın bütün mafya şefleri, çete başları ve kara para aklayıcıları Türkiye'ye buyursun!” çağrısı olarak algılandı. Nitekim birçok mafya şefi “sıcak para” dolu valizlerle Türkiye'nin yolunu tuttu. “Yerli/milli” olduğu kadar pek de “misafirperver” olan AKP-MHP rejimi, mafya şeflerini “sıcak” karşıladı, onlara vatandaşlık verdi, gayri-menkuller, yatlar-katlar satın almaları için gerekli önlemleri aldı. Elbette onlara kimse bu “bu parayı nereden buldunuz” diye sorarak “kıymetli misafirlerin” huzurunu bozmadı. Bu icraatlarla Türkiye, “mafya cenneti” haline getirildi.

Saray rejiminin açtığı alanda top çeviren Can Holding sahiplerinin kara para ile 121 şirket satın almaları hiç de şaşırtıcı değil. Böyle bir rejime yakışan da Can Holdingi ve onun gibileridir.

SARAYDA MEVKİ VE PARSA KAVGALARI

İlk büyük rant ve mevki kavgası AKP ile Fethullah Gülen Cemaati arasında

patlak vermişti. Gülcülerin çatışmada kaybetmesi, tüm yiyici-düşkün takımının AKP'ye doluşmasını sağladı. O hesaplaşmadan sonra herkes Erdoğan'a biat etti. Zira mevki elde etmenin de ranttan, rüşvetten, haraçtan, kara paradan pay almanın da ilk koşulu “Erdoğanlı” olmaktı. Ancak paylaşılan parsaların büyüklüğü biatçı takım arasındaki kavgaları kaçınılmaz kılıyor. Kokuşmuş mafyatik sistemdeki her parsa kavgası “Erdoğanlılar” arasında cereyan ediyor.

Bir kara para düzeninde kim güçlüyse diğerini tasfiye etmek için harekete geçer. Saray'dan daha çok destek alanlar, diğerlerine saldırır, kara para ile biriktirdikleri servetlerine el koyar. Görünen o ki, o kulvarda arkası güçlü olmayanın ayakta kalması zor. Can Holding olayında da tarafların birbirlerine kılıç çektiği, operasyonu engellemek için hem Saray'daki başdanışmanların hem bazı AKP şeflerinin devreye girdiği, ancak “çökme” operasyonunu önlemeye güçlerinin yetmediği söyleniyor.

Örneğin AKP'li isimlerden Şamil Tayyar, Erdoğan'ın başdanışmanı Mehmet Uçum'u doğrudan hedef aldı. Sarayın “Hukuk Politikaları Kurulu Başkan Vekili” olan Uçum için “yargının tanrısı” sıfatını kullanan Tayyar, “Operasyonu önlemek

için kendini paralayarak çok kişi oldu. Ama güçleri yetmedi...” mesajını sosyal medyaya hesabından paylaştı.

Tayyar'ın hedef aldığı Uçum'un yanısıra bazı AKP yöneticilerinin de Can Holding'i kurtarmak için çaba harcadığı ancak buna güçlerinin yetmediği ifade ediliyor. Saray “çökme” operasyonu için yeşil ışık yakınca, yandaş holdingin ipi çekildi. Sadece basına yansıyan bilgilere bakıldığında bile, Can Holding'i korumak isteyenler ile üstüne çökmek için çaba harcayanlar arasında kıran kırana bir çatışmanın yaşandığı görülebilir. Bu arada operasyonun Jandarma tarafından yapılması da dikkat çekti. Bu ise, holding patronlarının polis içinde güçlü bağlara sahip olmalarıyla izah ediliyor.

Tayyip Erdoğan'ın başdanışmanlarından bazıları ile bir takım AKP yöneticilerinin Can Holding'den avantajlarını almalarını diğerleri çekememiş olmalı. Saray ve AKP'deki tüm yiyici takımına (kara paradan beslense bile) bir holdingin para yetiştirmesi kolay değil. Böyle olunca da payını alamayanlar, zaten bilinen kaçakçılık, yolsuzluk, kara para aklama, rüşvet gibi icraatları dayanak yapıp operasyon çekiyorlar.

AKP-MHP rejimi, “para getirin kaynağını sormuyoruz. Yeter ki sıcak para sürün piyasaya” diyor. Çağrıya karşılık verilerek kara para getiriliyor. Şirketler kuruluyor, para dolaşıma giriyor, rejimin ihtiyaç duyduğu nakit paranın en azından bir kısmı karşılanıyor. Sonra günü gelince bu şirketlere çöküyorlar. Ortada dolaşan iddialara göre, üstüne çökme operasyonları devam edecek.

AKP-MHP rejimi etrafındaki holding ve şirketlerin kirli işler içine batmaması yoktur. Dolayısıyla istedikleri holdinge çökmek için ellerinde tonla veri var. Ancak bu çökme vakalarının düzeni kir ve irinden temizlemekle bir ilgisi yoktur.

Dinci-faşist rejim ve yandaş holdingler ele geçirdikleri devasa servetleri paylaşmak için birbiriyle kapışırken, bu zenginliği üreten on milyonlarca işçi ve emekçi açlık sınırının altında bir yaşama mahkum ediliyor. Bu kara para düzenini yıkmak, onu kurup ondan beslenenlerin işi değildir elbet. Bunu ancak Saray rejimine ve onun kara para düzenine karşı örgütlü mücadeleyi yükselten emekçiler başarabilir.

Rejimin “tahakküm araçları”:

Kuyu Tipi Hapishaneler

Kapitalist sistemin “sulh merkezleri” olarak adlandırdığı hapishaneler, tarih boyunca olduğu gibi günümüzde de baskı ve kontrol mekanizmasının temel araçlarından biri olarak kullanılıyor. Özellikle iktidarların zorbalığa dayanarak politikalarını uygulayabildiği durumlarda, egemenlerin hapishanelere biçtiği rol artıyor. Toplumsal hareketi bastıramadığı koşullarda, muhaliflerle dolup taşan hapishaneleri birer baskı ve işkence merkezi olarak kullanıyor. Türkiye’de yaşanan hapishane katliamları ve tecrit politikaları, tam da bu anlayışın bir ürünü olarak devrimci ve ilerici güçlerin sesini kısma gayesiyle en pervasız yöntemlerle yürütüldü, yürütölmeye devam ediliyor.

12 Eylül askeri faşist darbesinin kanlı günlerinde zindanlar birer işkence merkezi haline çevrilmiştir. Devrimci tutsaklar, maruz bırakıldıkları vahşete karşı 1984 yılında açlık grevi yaparak hak ve onurlarını koruma mücadelesini yükselttiler. Sonraki yıllarda da pek çok kez bu eyleme başvurmak zorunda kaldılar. 1996 yılında, devlet devrimcileri “tabutluk” adı verilen hapishanelere sevk etmek istedi. Bu saldırı, pek çok devrimcinin hayatına mal olan bir direnişle püskürtüldü. 2000’li yıllara gelindiğinde ise emperyalist müdahalelerle yeniden şekillendirilen Türkiye’de iktidar, devrimci tutsaklara karşı taarruza geçti. Devrimciler, devletin dayattığı F tipi hücrelere girmek için büyük bir direniş başlattılar. Bu direniş tarihte görülmemiş bir katliamla karşılayan devlet, devrimcileri F tipi hücrelere kapattı.

Bu üç büyük direnişin ortak noktası, iktidarın bir yandan içeride devrimci iradeyi kırmak diğer yandan ise dışarıdaki toplumu teslim almak için geliştirdiği faşist saldırganlığa karşı gelişmiş olmasıydı. Sermaye sözcülerinin “içeriye kontrol etmeden dışarıyı kontrol edemeyiz” söylemi, bu stratejinin açık bir göstergesiydi. 1999 yılında Ankara Ulucanlar Hapishanesi’nde vahşi bir katliam gerçekleştiren devlet, bir yıl sonra hücre tipi zindanlara karşı gelişen direniş kırmak için “Hayata Dönüş” adı altında Türkiye tarihinin en barbar katliamını yaptı. Devrimcileri hücrelere kapatan ancak iradelerini kıramayan devlet, yeni zindanlar inşa ederek saldırısını sürdürdü...

12 Eylül vahşetine, tabutluk saldırısına ve F Tipi hücrelere karşı sınıf mücadelesinin bir ayağı olarak yükseltile zindan direnişleri, devrimci iradenin asla teslim alınamayacağını kanıtlamıştır. Kuyu tipi hapishanelerdeki devrimci ve ilerici güçlerin devam eden direniş, “zindanlarda zulme isyan” geleneğinin devam ettiğine işaret ediyor.

AKP iktidarı tarafından inşa edilen Kuyu Tipi hapishaneler, faşist zorbalık politikasının en son ve en pervasız örneğini temsil ediyor. Bu tip zindanlarda yeryüzüyle bağlantısı kesilmiş hücreler, derin tecrit ve insanlık onuruna saldırı anlamına gelen koşullar var. Sermaye iktidarı, iletişimin tamamen yasaklandığı, temel hakların gasp edildiği, psikolojik-fiziksel işkencenin sistematik hale getirildiği bu “yeni tip zindan” ile devrimci ve ilerici güçleri teslim almayı hedeflemektedir. Amaç, sadece içerideki direniş kırmak değil, yanı sıra dışarıya da korku salarak toplumsal muhalefeti sindirmektir.

Bu hapishanelerdeki koşullar kişiyi yaşamdan soyutlayarak, düşünme yetisini körelterek, mücadele azmini kırarak insanı etkisizleştirmeyi amaçlar. AKP-MHP iktidarı, ekonomik ve sosyal krizin

derinleştiği günümüzde toplumu sindirip, boyun eğmesini amaçlayan bir politika izlemekte ve Kuyu Tipi hapishaneleri devrimcileri pasifize ederek toplumsal muhalefetin sesini kısma için bir araç olarak kullanmaktadır.

Kuyu Tipi hapishanelere karşı sürdürülen açlık grevleri, iktidarın “dikensiz gül bahçesi” yaratma hayallerini suya düşürürken, toplumsal öfkeyi sindirmek için öncelikle devrimcileri hedef almasının nedenlerini de gösteriyor.

F Tiplerindeki devrimcileri daha da kısaca almak için bu hapishanelere ihtiyaç duyan dinci-faşist rejimin, bugün İBB’ye yönelik saldırı kapsamında tutuklanan pek çok kişiyi de Kuyu Tipi zindanlara kapattığı söyleniyor. Devrimcilerin iradesini kırmak için inşa edilen bu zindanlar, şimdi ise CHP’lileri teslim almak

için de kullanılıyor. Toplumsal meşruiyetini yitiren rejim, içeridekilerin iradesini kırarak dışarıda daha büyük bir korku dalgası yaratmaya çalışıyor.

Ancak pek çok tarihsel deneyimin de gösterdiği üzere, baskı ve zulüm ne kadar artarsa, direniş de o kadar güçlenir. 12 Eylül vahşetine, tabutluk saldırısına ve F Tipi hücrelere karşı sınıf mücadelesinin bir ayağı olarak yükseltile zindan direnişleri, devrimci iradenin asla teslim alınamayacağını kanıtlamıştır. Kuyu tipi hapishanelerdeki devrimci ve ilerici güçlerin devam eden direniş, “zindanlarda zulme isyan” geleneğinin devam ettiğine işaret ediyor. Bu mücadele yalnız bırakılmamalı, zindanlarda devrimci iradeyi temsil eden tutsaklarla dayanışma büyütülmelidir.

S. SANCAR

6-7 Eylül ve Türk sermaye devletinin sicili

A. Vedat Ceylan

Türkiye'nin modern tarihinde yaşanan birçok provokasyon, kitlesel katliam ve linç hareketi doğrudan devlet ya da ona bağlı oluşumlar tarafından örgütlenmiştir. Bu tür olayları "münferit toplumsal olaylar" gibi sunmak; esas failleri gizlemek, gerçekleri çarpıtmak ve buralardan iktisadi ya da siyasi çıkar sağlamak, sermaye devletinin kuruluşundan bu yana temel bir davranış biçimi olmuştur.

6-7 Eylül olayları, saldırganlık ve linç kalkışması, devletin bu yapısal politikalarından bağımsız ele alınamaz. 6-7 Eylül kalkışması, ulus-devlet inşasının baskıcı karakteriyle olduğu kadar, milli bir burjuvazi yaratma çabası için devlet eliyle sermayenin el değiştirme süreciyle de doğrudan bağlantılıdır.

Osmanlı'nın son döneminden itibaren değişik biçimlerde gündeme gelen gayrimüslim nüfusun tasfiyesi ve sermayenin "millileştirilmesi" hedefi, Cumhuriyet döneminde sistematik politikalarla sürdürülmüş; bu süreçte devletin şiddet aygıtları ve organize güruhlar etkin biçimde kullanılmıştır. Türk sermaye devletinin sicilinde kanlı bir iz bırakan 6-7 Eylül 1955, bu tarihsel hattın en görünür kırılma noktalarından biri olmuştur.

İttihat ve Terakki döneminde şekillenen Türk kimliğine dayalı uluslaşma anlayışı, Cumhuriyet'in kuruluşunda anayasal düzeyde resmileştirilmiştir.

"Herkes Türk'tür" ibaresi, yalnızca bir yurttaşlık tanımı değil, aynı zamanda ulus devlet projesine uydurulan hukuki kılıftır.

1920'lerin ortalarından itibaren yürütülen "Vatandaş Türkçe Konuş" kampanyaları, 1934 Trakya Pogromu, 1942 Varlık Vergisi ve azınlıkların ekonomik hayattan tasfiyesine yönelik düzenlemeler bu çizginin halkalarıdır. Devlet, sermayeyi gayrimüslimlerden alarak "milli" burjuvazi yaratmayı hedeflemiş; bu amaç uğruna kitlesel şiddeti "meşru araç" olarak kullanmıştır.

6-7 EYLÜL OLAYLARI VE ÖZEL HARP DAİRESİ

6-7 Eylül 1955'te yaşanan pogrom, spontane bir "halk öfkesi" değil, devletin yönlendirmesiyle hazırlanmış organize bir saldırdır.

6 Eylül 1955 sabahı, Selanik'te Ata-

türk'ün doğduğu evin bahçesinde küçük çaplı bir patlama meydana geldi.

Bu olay Türkiye'de planlandığı gibi basın eliyle büyük bir olaya dönüştürüldü. "Atamızın evi bombalandı" manşetiyle verilen haber, Ekspres gazetesinin olağan tirajından çok daha fazla olarak basıldı ve kışkırtıcı şekilde yaygınca dağıtıldı. Böylece "toplumsal öfke" sistemli biçimde yönlendirildi. Linç yapan güruhun bir kısmı, devlet tarafından civar illerden İstanbul'a taşınmıştır.

Aynı günün akşamına doğru İstanbul sokaklarında linç sahneleri sergilenmeye başladı. Özellikle Rumlara, yanı sıra Ermenilere ve Yahudilere ait binlerce ev ve işyeri yağmalandı; kiliseler yakıldı, kadınlara yönelik tecavüz ve toplu cinsel saldırılar gerçekleştirildi, insanlar öldürüldü.

Olayların bu ölçekte ve eşzamanlı biçimde gelişmesi kurgulanmış bir tertip olduğunun en açık göstergesiydi. Nitekim bu kirli planı yıllar sonra, dönemin NATO'ya bağlı Özel Harp Dairesi komutanlarından Sabri Yirmibeşoğlu övünerek anlatmıştır. Emperyalist savaş aygıtı NATO'nun yetiştirmesi General Yirmibeşoğlu, Fatih Güllapoğlu'na verdiği röportajda (Tanksız, Topsuz Harekât, s. 102-103) şöyle diyordu:

"6-7 Eylül de bir Özel Harp işidir. Muhteşem bir örgütlenmeydi. Amacına da ulaştı."

Bu pogromla amaçlanan açıktı: İstan-

bul'daki Rumları sindirmek, göçe zorlamak ve kalan sermayeyi Türk burjuvazisinin eline teslim etmek...

Bu hedefe ulaşılmış; binlerce Rum ülkeyi terk ederek Yunanistan'a kaçmış ve İstanbul'un yüz yıllardır süregelen çok kültürlü yapısı onarılmaz biçimde tahrip edilmiştir.

6-7 Eylül tekil bir olay değildir. Aynı kirli ve kanlı yöntemlerin, farklı dönemlerde Ermenilere, Alevilere, Kürtlere ve muhaliflere karşı uygulandığı pek çok kez görülmüştür.

1938 Dersim Tertelesi'nde on binlerce Kürt ve Alevi katledilmiş; 1978 Maraş ve 1980 Çorum katliamlarında, cami bombalandığı ya da ateşe verildiği yalanıyla Aleviler hedef haline getirilmiştir. 1993'te Sivas'ta Madımak Otel'i'nde aydınlar diri diri yakılmıştır. 2007'de Hrant Dink'in katli, devletin gözetimi altında işlenmiş bir kontrgerilla operasyonu olarak hafızalara kazınmıştır.

Bu zincirin ortak noktası, şiddeti yönlendiren iradenin her seferinde korunmasıdır. Faili meçhul cinayetler, organize linçler ya da toplu kıyımlar, devletin "güruh" ve taşeron yapıları eliyle gerçekleştirilmiş; asıl failer ya gizlenmiş ya da ödüllendirilmiştir.

Gayrimüslimlerin tasfiyesi, "milli" burjuvazinin palazlanmasında önemli bir rol oynamıştır. Alevilere ve Kürtlere dönük baskılar ise "homojen" ulus devletin

sürekliliğini güvence altına almıştır.

Her kriz anında ise komünistler, aydınlar ve işçi örgütleri hedef gösterilerek hem dikkatler farklı yönere çekilmiş hem de toplumsal muhalefetin güçlenmesi devlet şiddetiyle bastırılmak istenmiştir.

6-7 Eylül olaylarını "tahrik ettiği" gerekçesiyle Aziz Nesin, Asım Bezirci gibi isimler hedef gösterilmiş, 50'ye yakın solcu yazar ve aydın tutuklanmıştır. Devlet "bir taşla iki kuş vurma" taktiği uygulamış; hem katliamı gerçekleştirmiş hem solu ve sosyalizmi karalamaya çalışmıştır.

Dönemin sıkıyönetim komutanı Nurettin Aknoz, devletin organize ettiği olaydan sorumlu gösterilerek tutuklanan solcuları tehdit ederken şu ifadeleri kullanmıştır:

"İstanbul'u yaktıran o heriflerdir. Hepsine müstahak oldukları cezayı verdireceğim. 10-15'ini sallandıracağım, geri kalanını da 25'er, 30'ar yıllı zindanda çürüteceğim."

Bugünden geriye bakıldığında, Türk sermaye devletinin kanlı sicilinin bütünlüklü bir stratejiye dayandığı görülür.

Bu strateji, sermaye düzeninin çıkarlarını korumak için farklı kimlikleri ve toplumsal kesimleri gerektiğinde düşmanlaştırmak, gerektiğinde sindirmek; duruma göre öldürüp sürmek üzerine kuruludur.

6-7 Eylül olayları, Ermeni Soykırımı, Kürtlere ve Alevilere yönelik defalarca tekrarlanan katliamlar, Dersim, Maraş, Sivas, Gazi gibi katliamlar Hrant Dink, Musa Anter ve benzeri cinayetler aynı yere işaret etmektedir.

Devlet, sermaye düzeninin bekası için farklılıkları düşmanlaştıran ve şiddetli planlı biçimde kullanan örgütlü bir suç şebekesidir. Bu sicil, basit bir tarihsel talihsizlik değil; sistematik şekilde uygulanan bir sınıf ve kimlik siyasetinin sonucudur.

Bu nedenle çözüm, yalnızca geçmişin suçlarını teşhir etmekte değil; "işçilerin birliği ve halkların kardeşliği" temelinde yeni bir toplumsal düzen kurma mücadelesini yükseltmekte düğümlenmektedir.

Sermaye düzeni ayakta kaldıkça, benzer saldırıların yeniden yaşanmayacağına hiçbir garantisi yoktur. Gerçek bir yüzleşme ve kalıcı barış, ancak bu düzenin aşılmasıyla mümkün olacaktır.

Yeni OVP: Sermayeye teşvik, işçiye sefalet

İktidar temsilcileri 2026-2028 Orta Vadeli Program'ı (OVP) açıkladı. Açıklanan programın 2025-2027 OVP'den esaslı yönünden belirgin bir farkı olmadığını söyleyebiliriz.

Açıklanan program sermayeye yeni teşvikler, ucuz işgücü, başta İşsizlik Sigortası Fonu olmak üzere çeşitli fonların yağmalanması, KİT'lerin özelleştirilmesi gibi hedefler içeriyor. İşçi ve emekçilere dönük pandemi döneminde boyutlanan ve sonrasında devam eden azgın saldırıların sürdürüleceği bir kere daha ilan edilmiş oldu.

BÜTÇEDE ARTIŞ ÖNGÖRÜLÜYOR!

OVP'de, bütçe gelirlerinde artış sağlanacağı söyleniyor. Bu artışın temel kaynaklarının ise vergiler ve özelleştirmeler olması öngörülüyor. "Vergide adaletin sağlanması" adı altında sermayeye yeni teşvik ve vergi muafiyetleri sunulurken, işçi ve emekçilerin sırtına ek vergiler yüklemek yeni OVP'nin temel hedeflerinden birini oluşturuyor. Buradan anlıyoruz ki işçi ve emekçilerden gelir vergisi adı altında kesilen doğrudan vergi oranları aşağı çekilmeyecek. Aksine 2. ve 3. vergi dilimine girme süreleri kısaltılacak. Temel tüketim ürünlerinden alınan dolaylı vergiler ise artacak. Ayrıca küçük esnaf da yüksek vergiler ödemekle karşı karşıya kalacak.

Bütçe artışında esas kalemlerden bir diğerini ise kapsamı genişletilecek olan özelleştirme saldırısı oluşturuyor. Rejim, köprü ve otoyolların satışına hazırlanıyor. Bu saldırı, sağlık ve eğitimde kamusal alanın daraltılmasını, özel sektörün payının artırılmasını da kapsıyor. Özelleştirme ile kalan KİT'lerin elden çıkarılması, kamusal hizmetlerin kısıtlanması ve kaynakların sermayeye peşkeş çekilmesi hedefleniyor. 2026-2028 programı, bu yönüyle son yılların en kapsamlı özelleştirme saldırısının kapıda olduğunu da ilanıyor aynı zamanda.

SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ ADIM ADIM KALDIRILİYOR!

2024-2028 yılını kapsayan 12. Kalkınma Planı'nda, sosyal güvenlik sisteminin tasfiyesini öngören çeşitli hedefler yer alıyor. Bu plana göre oluşturulan OVP'de seçilen hedeflerden biri sosyal güvenlik sistemidir. Rejim, hali hazırda güdük ve

sınırlı olan sosyal güvenlik sistemini tümünden tasfiye etmeye hazırlanmaktadır. Bu saldırının yeni programdaki adı ise "Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi" (TES).

Öte yandan "Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi" ile işçi ve emekçilerden yasayla belirlenen oranda bir kesinti daha yapılacaktır. Yapılan kesintiler oluşturulan fonlarda biriktirilerek, emeklilik döneminde maaşı "tamamlayıcı kaynak" olarak işçi ve emekçilere sunulacak. Bu sisteme katılım zorunlu olduğu gibi sistemden çıkma hakkı da tanınmayacak. BES uygulamasının da yeni düzenlemelerle katılımı artıracak şekilde sürdürüleceği ifade ediliyor.

Sosyal güvenlik sistemini güçlendirmek bir yana zayıflatacak olan bu tür uygulamalar, İşsizlik Sigortası Fonu'nda olduğu gibi, fonlarda biriken paraların sermayeye peşkeş çekileceğini ve iktidarın keyfi tasarrufuna sunulacağını gösteriyor.

ESNEK ÇALIŞMA VE ÇOCUK İŞÇİLİĞİN KAPSAMI GENİŞLETİLECEK!

Programda bir kere daha esnek çalışma ve çocuk işçiliğinin yaygınlaştırılacağına dair özel vurgular yer alıyor. "Eve ek gelir sağlayan kişi" kategorisine yerleştirilen kadınların emeğinin ucuz işgücü olarak sömürüsünün artırılacağına dair ifadelerle programın satır aralarında rastlamak mümkün. Çocuk işçiliğinin kapsamının genişletileceği ve çocuk emeğinin sermayeye altın tepside sunulacağı ise, aşağıdaki türden süslü sözlerle ifade ediliyor:

"Mesleki ve teknik eğitim müfredatı

özel sektörle iş birliği içerisinde güncellenecek, staj ve işbaşı eğitimi programlarının yaygınlaştırılmasını sağlayacak şekilde yönetim ve finansman konuları da dahil özel sektör katılımı artırılacaktır.

Atıl işgücünün kalıcı bir şekilde azaltılması amacıyla erken yaşlardan itibaren üretim kültürünü aşılayarak çalışma hayatına hazırlayan işgücüne katılımı teşvik eden programlar hayata geçirilecektir.

Çalışmanın fazileti ve üretmenin toplumsal değeri, örgün eğitim sürecinin başlangıcından itibaren müfredata yansıtılacaktır."

Programda sık sık dile getirilen bu ifadelerin, sermayenin talepleri doğrultusunda çocuk işçiliğinin yaygınlaştırılmasına dayanak yapıldığını AKP-MHP rejiminin önceki icraatlarından da biliyoruz. Bugün pervasızca sürdürülen çocuk emeği sömürüsünün kapsamının genişletilmesini hedefleyen 2026-2028 OVP, sermayenin ve iktidarın ülkeyi ucuz işgücü cennetine dönüştürme hedefi doğrultusunda çocuk işçiliğe biçilen misyonu daha açık tanımlıyor.

SAHTE VERİLERLE MİLYONLARA SEFALET DAYATILACAK!

Sermaye iktidarı hoyratça saldırılarıyla krizin faturasını işçi ve emekçilere kesiyor. 2026-2028 OVP ile bu saldırıların artarak sürdürüleceği ise açık. Programda 2025 yılı enflasyon hedefi %28,5 olarak ifade ediliyor. Bu rakam gerçek enflasyon oranından fazlasıyla uzak. Birakalım gerçek enflasyon oranını TÜİK'in sahte verilerine göre bile bu rakamı yakalamak mümkün gözüküyor. Hedeflenen

enflasyon oranı asgari ücret sürecinde, süren ya da önümüzdeki aylarda başlayacak olan TİS süreçlerinde işçi emekçilere sefalet dayatılacağını gösteriyor. İktidar, aralık ayı içinde başlayacak asgari ücret sürecinde, yapılacak zam oranının en fazla %28,5 olacağını şimdiden ilan etmiş bulunuyor. Metal Grup TİS'lerinde Türk Metal Sendikası'nın talep ettiği zam oranının OVP'de belirtilen orana yakın olması da tesadüf değil. Sermayenin ve iktidarın çıkarları doğrultusunda belirlenmiş bir rakam olarak karşımızda duruyor.

SALDIRILARA KARŞI MÜCADELEYE!

OVP'de öngörülen enflasyon oranı, kapitalistlerin ve sermaye devletinin 2026 yılında milyonlarca işçiye daha derin bir sefalet dayatacağının habercisidir. 2026-2028 Orta Vadeli Programı'nda işçi ve emekçilere dönük başka bir dizi saldırı da yer almaktadır.

İşçi ve emekçiler, sermayenin ihtiyaçlarına yanıt vermek için milyonları sefalete sürükleyen saldırı programına karşı birleşik mücadeleyi bugünden örgütlemeye başlamalıdır. Aksi durumda 2026 yılında çalışma hayatının esnekleştirilmesi, düşük ücretler, özelleştirme saldırısı ile kamusal alanın ve hizmetlerin daha da daraltılması, doğrudan ve dolaylı vergi soygununun artması, kadın ve çocuk emeğinin ucuz işgücü olarak daha yaygın şekilde kullanılması kaçınılmaz olacaktır.

Yapılması gereken şey, sermayenin ve iktidarın çıkarları doğrultusunda hayata geçirilen bu pervasız saldırılara karşı örgütlü sınıf mücadelesini büyütme.

Ağustos ayı iş cinayetleri raporu ve gerçekler!

Ağustos ayında iş cinayetleri nede- niyle 192 işçi aramızdan koparıldı. Bu ölüm çarkında sekiz ayda 1359 işçi haya- tını kaybetti.

İş cinayetlerinin açıklanan resmi ra- kamlardan daha fazla olduğu ise su gö- türmez bir gerçektir. Kayıtlara geçmeyen cinayetler hesaba katıldığında, işçi öldü- ren kapitalizm ve AKP-MHP rejimi gerçe- ği daha açık hale geliyor.

Kapitalizm öldürüyor!

Bu düzende kapitalistler emekngücü- müzü sömürmekle yetinmiyorlar. Sadece karşılığı ödenmemiş emek sayesinde ser- mayelerini büyütüyorlar. İşçi kanından da besleniyorlar. İşçi sağlığı ve güvenliği için önlem almayı “gereksiz masraf” say- dıkları için önlenemez kazalarda yüzlerce işçi can veriyor.

Türkiye’de iş cinayetleri raporları aylık yayınlanıyor. Bu raporlara göre Tür- kiye’de her ay ortalama 180 işçi iş cina- yetlerine kurban ediliyor. Her gün altı işçi kapitalizmin kanlı çarklarının kurbanı oluyor.

İşyerlerine girdiğinizde “önce iş gü- venliği” yazısı sizi karşılar. İşyerlerinde iş güvenliği “uzmanları” da olabiliyor. Peki bu iş güvenliği uzmanları denetim yapar mı? Yapmaz! İşçi güvenliği ve sağlığı için gerekli olan araç ve gereçlerin yokluğunu not eder mi? Etmez! İş kazaları yaşandı- ğında işçileri kabahatli olarak ilan eder- ler mi? Ederler...

İş cinayetleri sermaye cephesi tara- fından “olağan” kabul edilir. İş kazaları, “kader”, “fıtrat” denerek geçiştirilir. İşçi- lerin bu yalana inanması istenir. İş cina- yetlerinin üzeri örtülemezse kapitalistle- rin düşük cezalar alması için devletliler tüm hünerlerini sergiler.

İş cinayetinin kurbanı olan işçilerin aileleri, düşük tazminat vererek sustur- maya çalışılır. Bu kan emeci düzende her

koşulda sermaye korunur.

İŞÇİ ÖLDÜREN REJİM

İşçilerin hayatı kapitalistlerin umu- runda değil. Tersi olsaydı, cinayetleri ön-lemek için gerekli önlemleri derhal alır- lardı. Ama sorun kapitalistlerle bitmiyor; onların dayanağı ve suç ortağı AKP-MHP rejimi de işin içinde.

Çünkü bu rejim “iş güvenliği yasası” ile birlikte ana firma tarafından karşı- lanması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini taşeron firmaların insafına bıraktı. Kuralızsızlık, yeni yasayla birlikte “kural” haline getirildi.

Bunu yapanlar saraylarında sefahat süren Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli iki- lisi ve onların müritleridir.

Bunlar her icraatlarıyla sermayeye ulaşık işçiye düşman olduklarını teyit edi-

yorlar.

AKP iktidarı her daim burjuvazinin iş cinayetlerine ortak oldu. Bundan ötürü Türkiye, “Avrupa’da en fazla iş cinayeti- nin işlendiği ülke” konumuna yükseldi. Dahası, bu iktidar işçi katliamlarında Türkiye’ye “çağ atlattı.” Kapitalistler işçi sağlığı ve iş güvenliği için ek masraflar yapmasın diye yasal düzenlemeler ya- pan da bu iktidardır. Sermaye devletinin gerek iş güvenliği konusunda gerekse iş cinayetleri karşındaki tutumu her daim kapitalist sınıf kimliği ile uyumlu oldu.

Aslanan asalak kapitalistlerin sınıf çı- karlarıydı zira.

İŞ CİNAYETLERİNİN SON BULMASI İÇİN...

Kapitalizm, işçi sınıfını yıkımlara sü- rüklemekte ve barbarca katletmektedir.

İş cinayetleri bu barbarlığın en iğrenç göstergesidir.

Kapitalizmin işçiye öldüren düzenine son vermek için işçi sınıfı ayağa kalkmalı- dır. İşçi katliamlarının sorumlusu olan ka- pitalistlerden ve onların suç ortağı olan Saray rejiminden hesap sormalıdır. İşçile- rin yaşam hakkını hiçe sayan kapitalistle- re ve onların çıkarlarını koruyan iktidara karşı mücadele etmelidir.

İş cinayetlerini önlemenin en etkili yolu işçilerin birliği ve mücadelesidir. Zira işçiler birleşince yer yerinden oynar. Ci- nayet şebekesi kapitalizm için ölüm çan- ları çalmaya başlar.

H. YAĞMUR

Birleşik Metal-İş’e üye olan Omsa Metal’de işçiler direnişlerinin 69. gü- nünde (15 Eylül) fabrikayı işgal etti.

Kocaeli Dilovası’nda kurulu İsveç ser- mayeli Omsa Metal fabrikası işçileri Bir- leşik Metal-İş Sendikası’nda üye oldular. Omsa kapitalisti sendikal örgütlülüğü ta- nımayarak yetki tespiti geldiğinde bir iş- çiyi işten çıkardı. İşçilerin kararlı eylem- leri sonucu işe geri almak zorunda kaldı.

Omsa Metal’de işçilerden işgal

İlerleyen aylarda bir işçi daha işten çı- karıldı. Bu kez işten atılan arkadaşlarına sahip çıkarak eylem gerçekleştiren 57 işçi işten atıldı. Omsa işçileri 2 ayı aşkın- dır işe geri dönme ve sendikal haklarının tanınması talepleriyle direnişi sürüyor. 15 Eylül’de ise fabrikayı işgal eden işçiler

haklarını istedi. Omsa işçilerinin direnişi aynı gün saat 23.30’da sona erdi.

İşçiler işe iade, sendikanın fabrikaya girmesi ve sözleşme masasının yeniden kurulması talebiyle başladıkları direnişi tazminatların alınmasını kabul ederek direnişi sonlandırdı.

Bir yılını dolduran işçiler kıdem ve ihbar tazminatlarının yanı sıra dört brüt maaş ve yılını doldurmayan işçiler iki brüt maaş almaları, bütün işçilerin işsiz- lik maaşından yararlanacak şekilde çıkış kodları değiştirilmesi anlaşması yapıldı.

İmzalanan protokolün ardından işçi- ler fabrikanın dışına çıktı. Yapılan açıkla- ma ile direniş sonlandırıldı.

KIZIL BAYRAK / GEBZE

Devlet okulları fiilen özelleştirildi...

Çocuklarımız gericiliğe teslim ediliyor!

2025-2026 öğretim yılı 1 Eylül'den itibaren kademeli olarak başlıyor. Peki, öğrencileri ve ailelerini ne bekliyor? Türkiye'de eğitim sistemi çok yönlü bir saldırıyla karşı karşıya. Devlet okulları artık kâğıt üzerinde parasız, gerçekte ise parası olmayanın kapısından geri döndüğü kurumlara dönüştü. Bir yandan parasız, kamusal eğitim tamamen tasfiye edilerek devlet okulları fiilen paralı hâle getiriliyor; öte yandan gerici ve ümmetçi ideoloji okulların içine sokularak çocuklarımız küçük yaştan itibaren gerici bir kuşatmanın altına alınıyor.

Devlet okullarında yaşanan “bağış” skandalı, artık gizlenemez boyutlara ulaşmış durumda. Okul yöneticileri, çocuklarını kaydettirmek isteyen velilerden astronomik rakamlar talep ediyor. İstanbul'un merkezi semtlerinde, devlet okullarına kayıt yaptırmak isteyen velilerden alınan bağış paralarının 300 bin liraya ulaştığı yerler var. Diğer illerde de durum çok farklı değil. Bu parayı ödemenin gönüllülükle bir ilgisi yok. Çocuğunu okula kaydettirmek isteyen veliler, okul idareleriyle pazarlık yaparak bu ödemeyi düşürmeye çalışıyor; ancak eninde sonunda bu paralar alınıyor.

Bu meblağ kimi zaman 50 bin lira, kimi zaman 150 bin lira, kimi zaman da 300 bin liraya kadar çıkıyor. Asgari ücretle geçinen aileler ise banka kredilerine başvurarak ya da borç bularak çocuklarını okula gönderebilmek için istenen parayı bulmaya çalışıyor. Milli Eğitim Bakanlığı her yıl “kayıt parası almak yasaktır” şeklinde genelge yayımlıyor. Ancak herkes biliyor ki bu, yalnızca bir kandırmacadan ibaret. Okul idareleri, elden ya da IBAN numaraları aracılığıyla bu paraları topluyor. Bu paraların bir kısmı teknik olarak “bağış” adı altında alınıyor; ancak önemli bir kısmı makbuzsuz olarak toplanıyor. Neredeyse her okul, kendi eğitim düzeyi ve bulunduğu semte göre bir rayiç belirliyor ve bu paraları velilerden zorla tahsil ediyor. Yani devlet okulları kâğıt üzerinde parasız, gerçekte ise özel okullardan farkı kalmayan paralı kurumlar hâline gelmiş durumda.

Velilerden alınan paraların nereye gittiği ise belirsiz. Okul yöneticileri, güvenlik görevlisi, temizlik personeli, boya-badana, bakım-onarım gibi masrafları gerekçe gösteriyor. Yani devlet kendi so-

Emekçi sınıfların çocuklarının geleceğini savunmanın tek yolu, bu gerici düzene karşı mücadele etmek; özelleştirme ve gericileştirme saldırılarına karşı örgütlü direnişi yükseltmektir. Durum açıktır: Parasız, bilimsel ve laik eğitim hakkı ya örgütlü mücadeleyle kazanılacak ya da çocuklarımız sermayenin ve tarikatların vahşi insafına terk edilecektir.

rumluluklarını üstlenmiyor, yükü velilerin sırtına bindiriyor. Bu tablo, kamusal eğitimin çöküşünü ifade ediyor. Devlet, eğitimi bir ticari alan olarak gördükçe okullar piyasalaşıyor. Çocuklarımızın eğitim hakkı, parası olanın erişebildiği bir ayrıcalığa dönüştürülüyor.

Bu süreç yalnızca ekonomik boyutla sınırlı değil. Bugün Milli Eğitim Bakanlığı, bütçesinin önemli sayılacak bir bölümünü okulların gerçek ihtiyaçlarına değil, tarikat ve cemaatlere aktarıyor. Tarikatlar ve cemaatler protokollerle okullara sokuluyor, çocuklara “ders” verir hâle getiriliyor. İlkokul öğrencilerine tabut başında ağıt yaktırılan temsili cenaze merasimleri düzenleniyor. Küçük kız çocuklarına başörtüsü taktırılıyor, erkek akranlarıyla yan yana oturması yasaklanıyor. Eğitim sisteminin zaten zayıf olan laik ve bilimsel temelleri tamamen ortadan kaldırılarak eğitim, daha gerici bir

çizgide yeniden şekillendiriliyor.

Bugün çocukların geleceği, sermaye ile tarikatların ortak kuşatması altına alınmış durumda. Bir yanda velilerden alınan paralarla işleyen, fiilen özelleştirilmiş devlet okulları; diğer yanda çocuklara dayatılan dinci ritüeller, gerici ahlak anlayışı ve ümmetçi disiplin. Bu saldırılar, toplumun geleceğini karartma operasyonudur. Eğitim artık, parayla satın alınmak zorunda kalınan, sermayenin hizmetine çalışan, tarikatların aktif bileşeni olduğu ve iktidarın kendi gerici hayat görüşünü genç nesillere dayattığı bir alan hâline gelmiştir.

Yeni bir eğitim dönemi başlarken karşı karşıya kaldığımız tablo açıktır. Devlet okulları artık fiilen özelleştirilmiştir. Kamusal eğitim hakkı ortadan kaldırılmış, eğitim piyasalaştırılarak işçi ve emekçilerin çocuklarının eğitim hakkına ulaşımı sınırlandırılmış ya da tamamen ortadan

kaldırılmıştır.

Bununla da yetinilmemiş, çocuklarımız gerici ve ümmetçi bir eğitim anlayışına teslim edilmiştir. Devlet, eğitimi bir hak olmaktan çıkarıp hem sermayenin hizmetine hem de tarikatların denetimine vermiştir. Bu koşullarda “parasız, bilimsel, laik eğitim” talebi sadece bir hak talebi değil, aynı zamanda bir mücadele çağrısıdır. Emekçi sınıfların çocuklarının geleceğini savunmanın tek yolu, bu gerici düzene karşı mücadele etmek; özelleştirme ve gericileştirme saldırılarına karşı örgütlü direnişi yükseltmektir.

Durum açıktır: Parasız, bilimsel ve laik eğitim hakkı ya örgütlü mücadeleyle kazanılacak ya da çocuklarımız sermayenin ve tarikatların vahşi insafına terk edilecektir.

Haklarımız, özgürlüğümüz ve geleceğimiz için;

Birleşik mücadele, örgütlü direniş!

Merhaba arkadaşlar!

Barikatları yıktığımız, öfkemizi isyan eylediğimiz, zorbalığa karşı birlik olduğumuz ve mücadelenin dersliğine çevirdiğimiz üniversiteye hoş geldin!

Arkadaşlar! Öfkemizi büyüten ve Mart ayında isyanımızı tetikleyen tüm sorunlar yerli yerinde duruyor. Temel demokratik hak ve özgürlüklerimiz hala dizginsiz bir baskı ve zorbalığın hedefi durumunda. Belediyelerden üniversitelere değin kayyım saldırıları sürüyor. İşçi ve emekçilerin, kadınların, ezilen halkların en ufak hak arama eylemi yasaklanıyor, bir sosyal medya paylaşımı dahi dizginsiz şekilde polis ve yargı terörünün hedefi olabiliyor. Toplumsal muhalefeti hedef alan gözaltı ve tutuklama saldırılarına her gün bir yenisi ekleniyor. "Zorbalığa karşı isyanımız", tek adam rejiminin arka bahçesi haline getirilen üniversitelerimizde soruşturmalara konu ediliyor. Kayyım rektörlerce eylemlere katılan yüzlerce arkadaşımız hakkında disiplin soruşturmaları açılıyor. Yurttan atılma, üniversitelerden ayları bulan uzaklaştırma cezaları ile karşı karşıya kalıyoruz.

Arkadaşlar! Artan baskı ve zorbalığın gerisinde çürümüş ve çökmeye yüz tutmuş bir sistem ve onu temsil eden rejimin korkuları yer alıyor. Çünkü düzenleri tekliyor!

Ülke tarihinin en ağır iktisadi-mali krizlerinden biri yaşanıyor. Ekonomik krizin bütün faturası ise işçi ve emekçilere,

gençlere ödettirilmek isteniyor. Düşük ücretler, işçi ve emekçilerin sırtına yüklenen ağır vergiler, yüksek enflasyon, hayat pahalılığı ve işsizlik yaşamlarımızı her geçen gün katlanılmaz hale getiriyor. Ekonomik krizden gençlik olarak bizler de payımıza düşeni alıyoruz. Krizin faturası bizlere kesilirken eğitim hakkımız gasp ediliyor. Üniversitelerimizde ders yılı başlamadan yemekhanelere, yurtlara ve ulaşımaya dönük fahiş zamlar ile karşı karşıya kaldık. Eğitim hakkının en temel birleşeni olan beslenme, barınma ve ulaşım hakkımız giderek nitelsiz ve ulaşılamaz hale geliyor. Her yıl binlerce arkadaşımız eğitim giderlerini karşılaya-

madığı için okullarına devam edemiyor. Eğitimine devam edenler ise temel ihtiyaçlarını karşılamak için güvencesiz işlerde çalışmak zorunda kalıyor.

Arkadaşlar! Bizlere dayatılan bu kararlık tabloya mahkûm değiliz. Yapmamız gereken şey, büyüyen öfkemizi ve isyanımızı birleşik ve örgütlü zeminlere kavuşturmak; buradan aldığımız güçle haklarımıza, geleceğimize ve özgürlüğümüze sahip çıkmaktır!

Arkadaşlar! Bizlere dayatılan koyu geleceksizliğe, baskı ve zorbalığa karşı "isyanımız genç, öfkemiz büyük!" O halde neyi bekliyoruz, omuz omuza verelim ve

yürüyelim;

Çünkü; zorbalığa karşı direndiğimiz barikatlar bizi bekliyor!

Çünkü; isyanımızı taşıdığımız meydanlar ve sokaklar bizi bekliyor!

Çünkü; kampüslerimizde kurduğumuz birliklerimiz bizi bekliyor!

-Haklarımız, özgürlüğümüz ve geleceğimiz için birleşik mücadele ve örgütlü direnişi yükseltelim!

-Birliğimizin gücüyle kayyım düzenini yeneceğiz!

-Gençlik birliğe, devrime, DGB'ye!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Eğitim-öğretimde zorlu bir sene daha başladı. Geride bıraktığımız eğitim döneminde gericı-baskıcı uygulamalar yoğunlaştırıldı, değiştirilen müfredatla eğitimin içeriği tamamen boşaltıldı, parası olan iyi bir eğitim alırken parası olmaya verilenle yetinmek zorunda kaldı. ÇEDES projesi ile gericiliğin eğitimin tüm kademelerine yayıldığı, mesleki eğitim adı altında çocuk işçiliğin yoğunlaştığı, şifre, torpil skandallarının bitmediği, kimi okullarda temizlik görevlisinin olmadığı ve ailelerimizin sınıfları temizlemek zorunda kaldığı bir eğitim yılını geride bıraktık.

Hayatlarımızı yarış atına çeviren sınavların (LGS ve YKS) yarattığı tartışmalarla bir dönemi kapatıp yenisini açtık. İktidarın izlediği eğitim politikalarından

DLB saflarında diren, örgütlen!

dolayı her yıl sorunlara yenileri eklendi/ekleniyor.

Sorunlar karşısında sessiz kalmadık. Ayşenur ve İkbâl'in canice katledilmesinin ardından okullarımızı eylem alanlarına çevirdik. İktidarın gericı, nitelsiz eğitim politikalarına karşı proje okullarında yaşanan eylemli süreçlerde hem öğretmenlerimize hem geleceğimize sahip çıktık. 19 Mart'ta başlayan gençlik hareketinde yer aldık. Gericiliğe, baskıya, paralı eğitime karşı direniş alanlarında olduk. Öfkemiz; bizleri geleceksizliğe iten AKP-MHP iktidarına ve onun okullardaki uygulamalarına karşıydı. On binler olduk, aktık sokaklara!

Bu yıl da eğitim-öğretim dönemi LGS sınavında yaşanan skandalla, bağış adı altında istenen zorunlu kayıt paralarıyla başladı. Kırtasiye, kıyafet, yemek, yol vb. ihtiyaçlar kapsamında artan masraflar nedeniyle ekonomik krizi iliklerimize kadar hissettik. MESEM'lerde öğrenci sayısı milyonu geçti. Eğitimden uzaklaşan öğrenci sayısı arttı. Kılık kıyafet dayatmasından cinsiyetçi eğitim politikalarına değin, yine gericı tartışmalarla başladı eğitim yılı.

Şimdi sorunların çözümü için birlikte, omuz omuza verme ve daha güçlü ses çıkarma zamanı!

Bizleri geleceksizliğe iten, eğitim

hakkından yoksun bırakan baskı ve sömürü düzenine karşı birliğimizi büyütelim, direnelim, örgütlenelim!

-Parasız, bilimsel, nitelikli, anadilde eğitim hakkı için,

-Eğitimde yaşanan gericiliğe, eşitsizliğe karşı,

-MESEM, atölye, staj adı altında emek sömürsüne karşı,

-Cinsiyetçi dayatmalara, istismar ve cinayetlere karşı,

-Hayatımızı sınavlara endeksleyen sisteme karşı,

-Baskı ve zorbalık dayatan bu sömürü düzenine karşı,

-Geleceksizliğe karşı,

Devrimci Liseliler Birliği saflarında diren, örgütlen!

DEVİRİMCİ LİSELİLER BİRLİĞİ (DLB)

Kürt halkına dönük asimilasyon ve kültür sanat

R. Emek

Kültür, bir halkın varlığının, kimliğinin ve devamlılığının en önemli taşıyıcılarından biridir. Müzik, edebiyat, sinema, resim gibi alanlar sadece sanat dalları değil, aynı zamanda toplumsal hafızanın nesilden nesile aktarılmasının, dilin korunmasının, toplumsal dayanışmanın pekiştirilmesinin ve kimlik inşasının da en önemli araçlarıdır. Bu nedenle, tek tipçi anlayışa dayalı sermaye devletleri, kültür ve sanat alanlarına özel bir önem atfetmiş ve bu alana dair politikalar üretmişlerdir. Yasaklarla, baskılarla halkların kimliklerini ve kültürlerini yok etmeye çalışmışlardır. Türk sermaye devleti de başta Kürt halkı olmak üzere, ülkedeki farklı ulusal ve mezhepsel kesimleri ve onların kültür-sanat faaliyetlerini baskı ve zorbalıkla engellemeye çalışmıştır. Tüm bu baskı ve engellemelere karşı alternatif bir yaşam mücadelesi veren Kürt halkı, asimilasyon politikasının halkalarından biri olan kültür-sanat faaliyetlerinin engellenmesine geçit vermemiş ve kimliğini yaşatmanın yollarını aramıştır.

Bu yazıda, Kürt halkına yönelik asimilasyon politikalarını (özellikle müzik alanında) ve bunun karşısında kendi kimliğinden vazgeçmeden var olmanın ve yaşatmanın yollarını arayan, üreten, düşünen, savaştan bir halkın mücadelesinin bazı örneklerini inceleyeceğiz.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan itibaren “tek millet, tek devlet” anlayışını benimsedi. Bu anlayış doğrultusunda, 1920’lerden itibaren Kürtçe yasaklanmış, basılı eserlerin yayımlanması suç sayılmış, Kürtçe müzik dinlemek, evinde Kürtçe kaset veya kitap bulundurmak, hatta Kürtçe şiir okumak bile tutuklama sebebi sayılmıştır. 1980 askeri faşist darbesi sonrasında ise bu baskılar alabildiğine artırılmıştır. 1983 tarihli 2932 sayılı yasayla Kürtçe şarkı söylemek, dinlemek ve yayımlamak cunta rejimi tarafından “suç” kapsamına alınmıştır. Devlet desteğiyle, Türk müzisyenler Kürdistan’a gitmiş, orada Kürt halkının ezgilerini öğrenmiş ve bunları Türkçeleştirip TRT gibi geniş kitlelere ulaşılabilen devlet kanallarında seslendirmişlerdir. Örneğin, “Bitlis’in Önünde Bağlar” türküsünün aslı Welat Çi Qas Xweş Ü Rinde, “Makaram Sarı Bağlar”ın aslı Lo Berde, “Evleri Yol Üstüdür”ün aslı Le Cemo Cemile, “Mah-

sus Mahal” türküsünün aslıysa Lo Şivano’dur. Bugün İbrahim Tatlıses gibi sözde bir sanatçının Türkçeleştirip anonim diye seslendirdiği Cane Cane şarkısıysa Kürt halkının özgürlüğü için mücadele etmiş bir gerilla olan Delil Doğan’ın (Mazlum Doğan’ın kardeşi) yazdığı ve bestelediği Cane Cane eseridir. Hatta esere kendi adını da nakşetmiştir (“Dilan gelek xweş bû, Delîl pê rûgeş bû Dilê dostan geş bû bi vê dîlanê bi vê dîlanê.”).

Türk sermaye devletinin asimilasyon yöntemleri bunlarla sınırlı değil elbet. Yasaklı bir dilin arşivciliğini yaparak kültürel kimliğin taşıyıcısı olan dengbejler yoğun saldırılara maruz bırakılmış ve sürgünlere gönderilmiştir. Aynı zamanda TRT’de eserlerini Kürtçe söylemek isteyen sanatçılara ve dengbejlere izin verilmemiş, Türkçe söylemeye zorlanmış; kabul etmeyenlere ise davalar açılmıştır. Şiwan Perwer, 1970’lerde baskılar nedeniyle Türkiye’den ayrılmak zorunda kalmış, Ahmet Kaya, Kürtçe albüm yapacağını söylediği için linç edilmiştir. Koma Amed, Koma Berxwedan, Koma Denge Azadi gibi grupların konserleri yasaklanmış, Ahmedê Xani’nin ve Cigerxwin’in eserleri yıllarca yasaklı kalmış, Kürtçe

tiyatro oyunları yasaklanmış, Yeşilçam sinemasında ise Kürt karakterler köylü, cahil stereotipler şeklinde sunulmuştur.

Sorun geçmişte kalmış değil. Rejime biat etmeyen sanatçılara dönük baskılar bugün de devam ediyor. Kürt sanatçıların konserleri yasaklanıyor, tiyatro oyunları sahnelenemiyor. 2000’lerde kaldırılan yasal engellerle Kürt halkına bazı “özgürlükler” verildiği söyleniyor; ama bu “özgürlükler”, “devletin sıkı kontrolü altında Kürt olmak” dışında hiçbir şey içermiyor. TRT Kürdi’de yapılan programlar, diziler, dengbej programları... Hepsi, Kürt halkının binlerce yıl boyunca var olabilmek için sarf ettiği o büyük emeğin, kültürün yozlaştırılması çabasından başka bir şey değildir. Baskıyla, zulümle alt edemediği bir halkı dilini bozarak, sözünü zayıflatarak yenmeye çalışmaktır. Bir halkı yaptığı dizilerle karikatürleştirmektir. Devlet, bu icraatları TRT Kürdi kanalıyla da sınırlandırmıyor; aşiret dizileri gibi yapımlarla, bulduğu her fırsatta Kürt halkının gerici görünümünün ve feodal izlerinin altını çiziyor. Kürt halkının gerici olduğunu, kültürünün gelişmemiş olduğunu ifade ediyor ama bunun böyle olmasının gerisindeki binbir çeşit politikadan hiç söz

etmiyor. Bugün ekranlarda “kardeşlikten”, “terörsüz Türkiye”den bahsediliyor; ancak halay çeken gençler işkenceye uğruyor, konserler yasaklanıyor. Peki baskı ve yasakların olduğu yerde her kültürün özgürce var olabilmesi mümkün mü?

Kapitalist devletler halkların kültürlerini geliştirme çabaların baskıyla, yasaklarla engellemeye çalışırken, Sovyetler Birliği deneyimi ise bambaşka deneyimler sunuyor. Türk sermaye devleti her fırsatta Kürt kültürünü yok etmenin yollarını ararken, Sovyetler Birliği’nde her halkın kimliğinin ve kültürünün yaşaması ve gelişmesi bir devlet politikasıydı. İşte tam da bu yüzden, Kürt halkının kültürünün gelişmesi için Sovyetler Birliği büyük çabalar sarf etmiştir. Şimdi buna dair örneklerle geçelim: 1930’larda Erivan’da Kürtçe bir alfabe oluşturulmuş, Kürtçe ders kitapları hazırlanmış ve anadilde eğitim sağlanmıştır. Susika Simon, Ermenistan doğumlu ilk kadın dengbejdir. Sovyetler Birliği’nde korolarda ve devlet destekli orkestralarda yer almıştır. Susika Simon, ağaların, gericiliğin hakim olduğu, kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olmadığı bir coğrafyada doğup bü-

yümesine rağmen devrimle özgürleşen kadınlardandır ve bu yüzden devrime ve onun şanlı önderi Lenin'e şu besteyi armağan etmiştir:

"Lenin'e Kılam

Eskiden, eskiden hep yoksulduk

Lenin kalktı biz kurtulduk

Lenin'in ismiyle mutlu olduk.

Sovyet halkları kardeşliği yaşıyor

Genç ömürleri aşk ve hoşlukla geçiyor

Büyük Lenin her daim akıllarında doluyor...

Şikayete yer yok yaşamlarında

Hepsinin gönlü barış ve kardeşlik dolu bir dünyada

Kızlar ve delikanlılar nasıl istiyorsa

Aynen öyle istiyor yaşlılar da...

Partimizden çok memnunuz biz

Partinin her işi bizim müjdemiz

Ondan geliyor ve gelecek hayrımız ve güzelliğimiz"

Koma Wetan grubuysa ilk kurulan Kürtçe rock grubudur. Bu grup, Ermenistan Radyosu bünyesinde kurulmuş, Kürt müziğinin modernleşmesinde ve arşivlenmesinde büyük bir rol oynamıştır. Aram Tigran ise hayatını Kürt müziğine adanmış bir Ermeni sanatçıdır. Ermenice, Arapça, Yunanca gibi birçok dilde şarkı söyledi; müziğiyle halklar arası bir kardeşlik köprüsü kurdu. Kürtçe müziğin popülerleşmesine katkıda bulundu ve onun müziği Sovyet sahnesinde yer aldı, var oldu.

1930'lardan itibaren Kürtçe tiyatro toplulukları kuruldu, devlet sahnelerinde Kürtçe oyunlar sergilendi. Erivan Radyosu kuruldu; bu sayede Ortadoğu'da yaşayan Kürtler, kültürlerine kısıtlı da olsa erişebildi. Yani, Türkiye'de yasaklardan ve baskılardan fazlasını gören Kürt kimliği, Sovyetler Birliği'nde özgürce var olma ve kendini geliştirme imkanı bulmuştur. Şüphesiz ki tüm bunlar bir tesadüf eseri yaşanmamıştır. Bunun arkasında sınıfsal bir gerçeklik var: Bir tarafta sermaye sınıfının egemen olduğu bir devlet, diğer tarafta işçi sınıfının iktidar olduğu Sovyet devleti! İki devletin tutumunun demokratik sorunlar üzerinden dışavurumudur söz konusu olan.

Birkez daha altı çizilmesi gereken nokta ise şudur: Kürt halkı tüm bu yasaklara rağmen kimliğini, dilini ve müziğini yaşatmak için büyük çabalar sarf etmiş, pek çok kişi bu uğurda yaşamlarını hapisanelerde, sürgünlerde geçirmiş ve gerektiğinde ölümü göze almıştır. Kültürel alandaki kazanımlara bu mücadele ve ödenen bedeller sayesinde ulaşılmıştır. Verili koşullarda bu kazanımları koruyup geliştirebilmenin yegane yolu, kapitalist sisteme karşı örgütlü mücadeleyi yükseletmektir.

"The Most Beautiful": Sansürün içinde doğan gerçek

II. Dünya Savaşı yıllarında Japonya'da sinema devletin sıkı denetimi altındaydı. Yönetmenlerden cephedeki askerleri destekleyen filmler çekmeleri isteniyordu. Akira Kurosawa da bu atmosferde 1944 yılında The Most Beautiful (En Güzel) filmini yönetti. İlk bakışta faşist düzen için tipik bir propaganda filmi gibi görünen bu yapım, Kurosawa'nın hümanist penceresinde işçi sınıfının çelişkilerini görünür kılan bir belgeye dönüştü.

Zaten Kurosawa'dan bundan fazlasını beklemek de mümkün değildi. O hiçbir zaman açıkça sınıf mücadelesinde taraf olan sosyalist bir bakış açısına sahip olmadı. Onun dünyayı kavrayışı daha çok hümanist bir bakış açısıyla şekilleniyordu. Bu nedenle özellikle 1960'larda Japonya'da yükselen işçi ve öğrenci hareketleri sırasında "fazla bireyci" ve "işçi sınıfından uzak" olmakla eleştirildi.

1960'ların Japonya'sında Yeni Dalga Sineması (Nouvelle Vague), işçi sınıfının ve gençliğin isyanını, toplumsal baskılara karşı geleneksel değerlere meydan okuyan bir biçimde işlerken, Kurosawa ise geniş halk kesimlerinin direnişini ve toplumsal dayanışmayı vurguladı. Ama, devrimci değişim ve sınıf mücadelesinden ziyade, insanın içsel dünyası ve bi-

reysel mücadele ile ilgilendi. No Regrets for Our Youth (1946) filminde üniversite öğrencilerinin militarizme karşı duruşunu işledi. Drunken Angel (1948) ve Stray Dog (1949) filmlerinde savaş sonrası Tokyo'nun sefaletini, yoksulluğu ve sistemin dışına itilmiş insanları anlattı. En bilinen filmi olan Seven Samurai'da (1954), yedi samurayın köylüleri eşkıyalardan korumasını anlattı. Film, bir samuray filmi gibi görünse de köylülerin dayanışmasını, sömürülenlerin örgütlenmesini ve toplu direnişi konu alan bir filmi.

The Most Beautiful filmi de bu bakış açısıyla bir optik fabrikasında çalışan genç kadın işçilerin üretim kotalarını artırma mücadelesini anlatır. Filmdeki kadınlar, ağır baskılara rağmen kotayı doldurmak için gece gündüz çalışır. Kurosawa, onların yorgun yüzlerini, özlerylerini ve dayanışmalarını perdeye taşır. Kamerası devletin istediği gibi tek tip "itaatkâr işçi" imgesi yaratmak yerine, insani yanlarıyla işçi sınıfını resmetmeye odaklanır. Genç kadın işçilerin birlikte şarkı söylemeleri, birbirlerini teselli etmeleri ve dayanışma içinde üretimi sürdürmeleri, işçi sınıfının kolektif gücünün simgesi haline gelir. Kurosawa, bu gerçekliği yansıtmak için oyuncuların çekimler boyunca fabrikada kalmalarını

ve fabrika yemekleri ile beslenmelerini de bir yöntem olarak tercih eder.

Japon devletinin sıkı denetimi altında savaş için çalışmayı kutsaması için çekilen bu film, işçilerin yaşadığı tükeniş perdeye taşırken, başka bir gerçeği de gösterir. İşçiler, devlet ve kapitalist patronlar tarafından insanüstü fedakârlıklarla çalışmaya zorlandıkları için sağlıklarını, gençliklerini ve hayallerini yitirirler. Ve bu durum yalnızca Japonya'ya özgü değildir. Tüm emperyalist savaşlarda işçi sınıfı, savaşın yükünü sırtlayan ve en çok bedel ödeyen kesim olmuştur.

The Most Beautiful, ayrıca savaşın kadınlar için ortaya çıkardığı koşulları da öne çıkarır. Erkeklerin cepheye sürüldüğü bir dönemde fabrikaların omurgasını kadın işçiler oluşturur. Bu, geleneksel cinsiyet rollerini sarsarken, aynı zamanda işçi sınıfı mücadelesinde kadın işçilerin vazgeçilmez yerini de görünür kılar.

The Most Beautiful bir savaş dönemi propaganda filmi olarak çekilse de, Kurosawa'nın işçilerin bireysel hikayelerine duyduğu empati, filmi sıradan bir propaganda filmi olmaktan çıkarır. Kadın işçilerin gözyaşları, özleryleri ve küçük direniş anları ile perdeye yansıyan, işçi sınıfının değiştirmek zorunda olduğu gerçekliğidir.

Siyasal durum

TKİP Merkez Yayın Organı EKİM'in Eylül 2025 tarihli, 338. sayısının Başyazısını siyasal durum ve güncel gelişmelere dair önemli açıklıklar getirdiği için okurlarımıza sunuyoruz.

SIYASAL DURUM VE PARTİ ÇİZGİSİ

(Ağustos ayında partiye sunulmuş bulunan "Yeni Dönem ve Parti" başlıklı üç bölümlük kapsamlı bir parti içi raporun siyasal sorunlara ayrılmış ilk bölümüdür...)

Politik ve örgütsel görevlerle bağına kısaca işaret etmek dışında partiye raporlarda siyasal gelişmeler üzerine değerlendirmeler yapmıyoruz. Gelişmelere bağlı olarak yayınlanan temel önemde değerlendirmelerimizin bu ihtiyacı yeterince karşıladığını düşünüyoruz. Kaldı ki akmakta olan zaman içinde sayısız olaylar silsilesi yaşanıyor görünse de, gerçekte bunlar içinde bulunduğumuz tarihsel evreyi belirleyen olgu ve eğilimlerin güncel yansımalarından öte bir anlam taşımamaktadır. Bu güncel yansımaların varsa özgün anlamı ve yönleri, buna da günlük yayınlarımızda zaten işaret edilmektedir.

Dünya, Ortadoğu ve Türkiye'deki gelişmelerin anlam, etki ve sonuçlarına ilişkin olarak temel önemde değerlendirmelerimiz var. Dahası, özellikle son iki kongrenin bildirgelerinde, bu gelişmelerin tarihsel, teorik ve taktik anlamına ilişkin oldukça özlü sunumlara da sahibiz. Parti organ ve üyelerinin bunları el altında bulundurması ve bunlardan döneme yararlanması gerekir. Bu gereğince yapılabildiği ölçüde, yeni güncel gelişmeleri anlamlandırmak ve gerekli sonuçlara konu etmek de alabildiğine kolaylaşacaktır.

Bu ön açıklamanın ardından dünya, Ortadoğu ve Türkiye'de yaşanan güncel gelişmelerin partinin siyasal çalışma ve mücadele gündemine ilişkin yönleri üzerine söyleyebileceklerimizi en kısa biçimle özetlemek istiyoruz.

Dünya:

- Günümüz kapitalist dünyası halen sonu gelmez bir krizler ve savaşlar döngüsü içindedir. İktisadi-mali temelin ürünü kriz çok boyutludur, toplumsal yaşamın hemen tüm temel alanlarını kapsamaktadır. Siyasal gericilik, polis

devleti, faşist akımlar, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı, militarizm, saldırganlık ve elbette savaşlar, bu krizin siyasal ve askeri yansımalarıdır. Bunlar bütünsel krizin ağırlığı altında sıkışan kapitalist-emperyalist dünya düzeninin onu aşmaya yönelik yol, yöntem ve araçları olarak ortaya çıkmaktadır.

Bütünsel krizin içe dönük alanında faturanın sistemli biçimde işçi sınıfına ve emekçi sınıflara ödetilmesi var. Bu sosyal yıkıma siyasal gericilik, temel hak ve özgürlüklere saldırı, polis devletine geçiş ve faşist akımların çok yönlü amaçlar çerçevesinde desteklenip palazlandırılması eşlik ediyor. Dış yüzünde ise emperyalist nüfuz mücadeleleri, ticari savaşlar, militarizm, görülmemiş boyutlarda bir silahlanma ve elbette gerekli her durumda saldırganlık, müdahale ve savaşlar var.

Bütün bunlar bir arada, dünya ölçüsünde ve elbette Türkiye'de, güncel mücadele içinde sosyal haklar ve temel özgürlükler için mücadelenin önemine ve olanaklarına işaret etmektedir. Öte yandan, emperyalist ve gerici savaşlar içinde bulunduğumuz dönemin değişmez olguları olduğuna göre, bu sorunu, elbette kapitalizmin dünya genelindeki

krizi ile bağlı içinde, işçilerin ve emekçilerin gündemine taşımak, emperyalist militarizme, saldırganlığa ve savaşlara karşı devrimci mücadeleyi geliştirmek, temel önemde bir başka güncel görevdir.

Bu güncel görevleri devrim perspektifi içinde ele almak devrimci partinin şaşmaz tutumu ve değişmez görevidir. Partimiz bu konudaki tutumunu dünya olaylarının gidişatına ilişkin tahlillerinde yeri geldikçe açıklıkla ortaya koymuştur. TKİP III. Kongresi Bildirgesi'nde yer alan şu pasajlar bunun en vezir ifadesidir:

"İnsanlık yeni bir bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemine girmiş bulunmaktadır. Bunalımlar ve savaşlar halen günümüz dünyasına damgasını vuran yıkıcı olgulardır. Birbirine sıkı sıkıya bağlı bu iki olgusal gerçek, yeni bir devrimler döneminin de dolaysız bir habercisidir. Dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin kapitalist bunalımların ve emperyalist savaşların büyük yıkım ve acılarına yanıtı, bir kez daha devrimler olacaktır. Dünyanın dört bir yanında ve elbette Türkiye'de de.

"Bu tespit partimizin tüm mücadele, çalışma ve örgütlenme çabasının belirleyici ana eksenidir durumundadır. Partimiz tüm güncel devrimci görev ve sorumlu-

luklarına buradan bakmakta, geleceğin büyük mücadelelerine bu bakış açısı ile hazırlanmaktadır. Her biçimi ile burjuva gericiliğinin Türkiye toplumunu boğucu bir kuşatma altında tutması güncel olgusu geçici olmaya mahkumdur. Kapitalizmin onulmaz çelişkileri karşı konulmaz bir biçimde Türkiye işçi sınıfını ve emekçilerini bir kez daha devrimci sınıf mücadelesi alanına yöneltecektir. TKİP bu bilinçle, bundan beslenen bir devrimci güven ve iyimserlikle hareket etmekte, tüm güncel çabasını bu süreci hızlandırmaya yoğunlaştırmakta, bunu ise şaşmaz bir biçimde proletarya devrimi hedefine bağlamaktadır.

"Partimizin bilincine, pratiğine ve tüm hareket tarzına sinmiş bu bakış açısı, doğal olarak kongremizin gündemindeki sorunları ele alışı da belirlemiştir..." (Parti Sınıf Devrim! / TKİP III. Kongresi Belgeleri, s.12)

Ortadoğu:

- Ortadoğu halen de emperyalist saldırganlık, müdahale ve savaşların esas alanı olmayı sürdürüyor. Parti geçmişten bugüne bu konuyu farklı boyutlarıyla incelemiş, ortaya bugüne de ışık tutan önemli değerlendirmeler koymuştur.

ve parti çizgisi

Bu değerlendirmelerden çıkan temel önemde sonuçlara, özellikle son iki parti kongresinin bildirgelerinde ayrıca yer verilmiştir. Bunlar Ortadoğu’da yaşanan güncel gelişmeleri anlamak ve doğru devrimci tutumlara konu etmek bakımından son derece açıklayıcı ve yol göstericidir. Bu gerçeği de gözetererek, burada güncel bakımdan önemli birkaç noktayı en kısa biçimiyle ifade etmekle yetineceğiz.

- 7 Ekim Aksa Tufanı saldırısı cüretli ve sarsıcı bir çıkıştı. Gömülmek istenen Filistin davasının yeniden tüm dünyanın gündemine oturmasında önemli bir rol oynadı. Fakat güç ve olanaklardaki muazzam dengesizlik, batı emperyalizminin her türlü desteğine sahip siyonist devletin soykırıma varan korkunç boyutlardaki karşı saldırısına yol açtı. Gazze’deki yaşam imkanları hemen tümünden yok edilmiş Filistin halkı buna karşı hala da inanılmaz bir direnç ve dayanıklılık örneği sergiliyor olsa da, kayıpları ve çekmekte olduğu acılar görülmemiş boyutlardadır.

Bölgenin Amerikan işbirlikçisi Arap devletleri, Abraham anlaşmalarını sonuçlandırmak üzere Gazze’deki yıkımı ve soykırımı açıktan seyretmekte ve el altından desteklemektedirler. Amerikan işbirlikçisi Türk sermaye devletinin tutumu da özünde farklı değildir. Dinci-faşist iktidar açıktan söz dalaşıyla yetinmekte, İsrail savaş makinesine gündelik hizmet sunan askeri üslere dokunmayarak ve ticari ilişkileri el altından sürdürerek gerçekte siyonist devlete destek vermektedir.

Suriye’deki Baas rejiminin yıkılmasında oynadığı çok özel rol, dinci-faşist iktidarın siyonist devlete sunduğu bir başka temel önemde hizmet olmuştur. Siyonist devlet bu sayede alabildiğine rahatlamış, yeni Suriye toprakları ele geçirmiş, bu ülkenin hava sahasını İran’a karşı savaşta görüldüğü gibi sınırsız bir serbestlikle kullanabilme olanağı elde etmiştir.

Bütün bunlardan bir arada çıkan sonuç, her fırsatı kullanarak bütün bu gerçeklerin gündelik politik çalışmada işlenmesi, özellikle işçiler arasında başta Filistin olmak üzere Ortadoğu halklarıyla dayanışma bilinci ve eyleminin geliştirilmesidir. Burada dinci-faşist iktidarın emperyalizmin ve siyonizmin hizme-

tinde sergilediği açık-gizli suçları dönede ortaya koymak özellikle önemlidir. Bunu özellikle gözettiği içindir ki, TKİP VII. Kongresi Bildirgesi, Filistin bahsinde bu konuya bir ara başlık (Filistin sorunu ve AKP iktidarının ikiyüzlülüğü) ayırmak yoluna gitmiştir.

- Ortadoğu’da yakın zamanların bir başka önemli gelişmesi, kendini “direnış eksenı” olarak tanımlayan bölge güçlerinin emperyalist-siyonist saldırılar karşısında önemli darbeler alması, bazı önemli mevzilerini tümünden ya da kısmen kaybetmesidir. Suriye’de artık Baas rejimi yok, yerini emperyalizme ve siyonizme yaltaklanarak ayakta durmaya çalışan ci-hatçı bir çete yönetimine bırakarak sah-neden çekildi. Bu, siyonist devletin saldırıları altında zaten ağır darbeler almış bulunan Lübnan Hizbullah’ına da yeni bir büyük darbe oldu. Ayakta kalmayı baş-sarsa da Hizbullah halen emperyalizmin, siyonizmin ve Arap gericiliğinin birleşik politik-askeri ve diplomatik kuşatması altındadır. Suriye’deki gelişmeler ve Hizbullah’ın darbelenmesi, siyonist devlete nihayet İran’a saldırmak için de uygun bir fırsat sağlamış oldu. Emperyalizmin çok yönlü desteğı, dahası doğrudan katılımı

ile gerçekleştirilen bu saldırı karşısında İran dikkate değer bir dayanıklılık gösterse ve kendisi de İsrail’e etkili darbeler vursa da, bu aldığı büyük ve yıkıcı darbelerin önemini ortadan kaldırmıyor.

Partimiz için bu kapsamdaki gelişmeleri değerlendirmenin karmaşık bir yönü yoktur. Nitekim bu basınımda güncel olaylara paralel olarak yapılmaktadır. İl-kesel ve politik önemi bakımından belki bir kez daha üzerinde durulması gereken konu, İran ile “direnış eksenı” olarak anılan güçlere ilişkin tutumdur. Partimizin bu konudaki tutumu 2007’de toplanan II. Parti Kongresi’nden itibaren yeterli açıklıkta ortaya konulmuş, izleyen kong-relerde ise yeri geldikçe yinelenmiştir. Konu üzerinde daha da yakın zamanlar-da “Filistin sorunu ve direnişin sorunları” başlıklı metinde ayrıca durulmuştur. (Devrimi ve Devrimci Birikimimizi Savunuyoruz! TKİP VII. Kongre Belgeleri, s.171 vd.)

Bununla da bağlantılı olarak, İran-İsrail savaşı karşısında alınması gereken tutum üzerine solda görülen kafa karışıklıkları üzerine ise şunlar söyleyebiliriz: İran durduk yerde ani bir emperyalist-siyonist saldırının hedefi olmuştur ve

buna karşı kendini savunması tümüyle haklı ve meşrudur. Fakat bu meşruluğu tanımak ile savaşta İran destekçisi olmak tümüyle farklı tutumlardır. Bizim için sorun taraflardan birini, somut olarak İran’ı desteklemek değil, fakat bölgesel düzeyde emperyalist ve siyonist saldırı-ganlığa kararlılıkla karşı durmaktır. Partinin kullandığı “Emperyalizm ve siyonizm yenilecek, direnen halklar kazanacak!” şiarı bu tutumun veciz bir ifadesidir. Burada hedef alınması gerekenler ile desteklenmesi gereken güçler bir arada tanımlanmaktadır. Hedef emperyalizm ve siyonizm (ve elbette, bölgede onun-la doğrudan ya da dolaylı olarak işbirliği içindeki tüm gericı güçler), desteklenmesi gereken ise direnen halklardır. Dinsel biçim içinde burjuvazinin çıplak diktatör-lüğünün kaba bir örneğini sergileyen İran gericiliğı hiçbir biçimde “direnen halklar” kapsamında değildir. ABD emperyalizmi-nin 1991 ve 2003’teki Irak müdahaleleri karşısındaki tutum ve çizgimiz, bu konu-da da yol gösterici olmalıdır. Irak’a karşı saldırganlığa ve işgale etkili biçimde karşı çıkmış, fakat hiçbir biçimde Irak Baas gericiliğini savunmak konum ve tutumuna düşmemiştik. Aynı çizgiyi emperyalizmin

çeğidir. Aylar süren pazarlıklara rağmen açıklamada sorunun bu yanının bulanık kalması, muhtemeldir ki aynı zamanda halen bu alanda süren belirsizliğin bir yansımasıdır.

“Yeni sürecin bu en zayıf noktasının muhtemel akıbetini bekleyerek görebileceğiz.” (Kürt Hareketinin Büyük Dönemi, Ekim, Sayı: 335, Mart 2025)

Çok beklememize gerek kalmadı. Yeni ABD yönetiminin tutumu çok geçmeden netleşti. ABD emperyalizmi halen Türk gericiliği ile anlaşma ve uyum halinde Suriye Kürtlerine cihatçı yeni yönetime teslimiyet ve uyumunu dayatmaktadır. Suriye Kürt güçleri ise haklı ve yerinde bir tutumla buna direnmektedirler. Fakat ABD emperyalizminin tutumunda şu veya bu nedenle belirgin bir değişiklik olmadığı koşullarda (ki bu da pekâlâ mümkündür) işleri çok kolay görünmemektedir. Zira bugüne kadarki güç ve dengelerde bu destek olmazsa olmaz koşuldur. Bundan yoksun bir durum ve konum, Suriye Kürt hareketi için büyük bir sorunlar ve güçlükler alanı demektir.

ABD’nin tutum ve tercihini şekillendiren ise yalnızca cihatçıların emperyalist-siyonist çıkarlara inanılmaz uyumu değil, yalnızca Türk gericiliği ile ABD arasında bölgesel çıkar ve politikalarındaki uyum da değil, fakat aynı zamanda cihatçı yönetimin baş destekçisi Arap Körfez gericiliği ile köklü çıkarlara dayalı ilişkilere uyumdur. Bütün bu nedenlerle, ABD emperyalizminin halihazırdaki ter-cihlerinde köklü bir değişiklik imkânsız değilse de kolay da değildir. Bu, Kürtleri Rojava’da çok zor, muhtemelen de büyük kayıplarla sonuçlanacak çok acılı günlerin beklediği anlamına gelmektedir.

Rojava’daki Kürt hareketini teslim almaya, olmazsa eğer ezmeye yönelik bir gelişmenin Türkiye’deki “yeni” sürecin akıbetine etkisi ise bir öteki sorundur. Normal olarak bu, halen zaten son derece sancılı biçimde seyreden sürecin çökmesine yol açacaktır. Bundan kaçınmanın ise olanaklı iki yolu var. Türk burjuva gericiliğinin Rojava politikasını değiştirmesi ya da İmralı’nın devreye sokulması ile Rojava’ya yapılan dayatmalara boyun eğilmesidir. İlk ihtimali düşündürecek pek bir belirti yok halen. İkincisi ise olasılıklar içindedir, fakat kolay değildir. Kaldı ki bu sözde “süreci” kurtarmayacağı gibi, Öcalan çizgisindeki Kürt hareketini Türkiye’de ve bölgesel düzeyde çok daha büyük karışıklıkların içine itecektir ve muhtemelen de Suriye’deki kazanımların çok büyük ölçüde yitirilmesi ile sonuçlanacaktır.

Bütün bu durumlar ya da muhtemel gelişmeler karşısında parti çizgisinin ilkesel ve taktik çerçevesi, TKİP VI. Kongresi Belgeleri’nden yukarıya aktardığımız pa-

sajlarda var. Buna burada daha 2012’den itibaren ortaya koyduğumuz ve yeri geldikçe yinelediğimiz bakış açısını da ekleyebiliriz:

“Bütün kazanımlarına ve çoğalan avantajlarına rağmen bölgenin toplamında Kürt sorununun akıbeti henüz belirsizliğini korumaktadır. Bunun gerisinde bölgenin yeni altüst oluşlara gebe olması gerçeği ile birlikte bölge gericiliğinin halihazırdaki gücü vardır. Belirsizliklerle dolu bu istikrarsızlık ortamında Kürt halkı kendi gücüne dayandığı ve bölge halklarıyla devrimci kader birliği çizgisinden kopmadığı ölçüde süreçten en iyi kazanımlarla çıkmayı başarabilecektir. Emperyalizmin bölgeyi kendi çıkarlarına göre yeniden şekillendirme çabalarından yarar umduğu ve daha da kötüsü buna alet olduğu ölçüde ise bölge halklarıyla birlikte bunun acısını çekmek akıbetiyle yüz yüze kalacaktır.” (Her Alanda Devrime Hazırlanıyoruz! / TKİP IV. Kongresi Belgeleri, s.61)

Türkiye:

Partimiz Türkiye’de düzenin tablosuna ve olayların gidişatına ilişkin olarak her önemli gelişmenin ardından güncellenen temel değerlendirmelere sahiptir. Kongre bildirgeleri ve Ekim’in başyazıları bu açıdan her parti militanı için vazgeçilmez başvuru kaynaklarıdır.

Bugünün Türkiye’sinin tüm öteki olayları ve gelişmeleri belirleyen üç temel gerçeği vardır. Bunlardan ilki, yirmi yılı aşan yönetimiyle bugün artık çürüme aşamasına varmış bulunan ve yazık ki bu arada kendisiyle birlikte toplumu da çok yönlü olarak büyük ölçüde çürüten dinci-faşist iktidar gerçeğidir. İkincisi, işçi sınıfı ve emekçiler için yaşam koşullarını günden güne daha da boğucu hale getiren ve halen herhangi bir çıkış ya da çözüm olanağından yoksun durumdaki ekonomik kriz gerçeğidir. Üçüncüsüyse, ilk ikisinin de kaçınılmaz sonucu olarak, dinci-faşist iktidarın ayakta kalmak için devlet aygıtının çıplak zorunu ölçsüzce kullanmak dışındaki olanaklarını tüketmiş olmasıdır. Öylesine ki bu baskı, terör ve zorbalık rejimi artık burjuva muhalefetinin ana eksenini bile hedef alır hale gelmiştir.

Bin bir yol ve aldatmaca ile elde edemediği oy desteği dinci-faşist iktidarın bugüne kadarki en büyük meşruiyet kaynağı idi. Geline yerde onu dönülmez biçimde yitirmiş durumdadır. Temel politikalarda kendisiyle esaslı bir sorunu olmayan ve kendisine esaslı herhangi bir güçlük de çıkarmayan düzen muhalefetine karşı sürmekte olan hoyratlığının nedeni de budur. Parlamentoyu çoktan işlevsizleştirmiş olan iktidar şimdi de genel oyu, dolayısıyla seçimleri anlamsızlaştırmının, seçme-seçilme hakkını fiilen

boşa çıkarmanın yollarını aramaktadır. Kayyım düzeniyle uzun yıllardır Kürdistan’da bunu zaten yapıyordu. Şimdiyse aynı durumu Türkiye için genelleştirme arayışı ve çabası içindedir.

İçerde baskı ve zor aygıtlarına dayanarak ayakta duran dinci-faşist iktidar, dışarda bunu emperyalizmin tam desteği ile birleştirmektedir. Bu destek öylesine tamdır ki, ülke içinde tüm kural ve ölçüleri ayaklar altına alan uygulamalara karşı resmi emperyalist çevrelerden herhangi bir ses çıkmamaktadır. Dinci-faşist iktidar bu desteği başta ABD olmak üzere emperyalizme hizmetine, emperyalist politika ve çıkarlara tam uyumuna borçludur. Ortadoğu’da izlediği çizgi bunun en açık, en kaba ve en arsız bir biçimi, dolayısıyla veciz bir ifadesi ve kanıtıdır.

Aşırı sıkışmışlığını baskı ve terörle dengelemeye çalışan iktidarın rahatlamak ve olanaklıysa destek almak üzere gündeme getirdiği bir başka manevra ise Kürt sorunu üzerinden “yeni süreç” olarak kodlanan girişimdir. Bu manevranın kamuoyuna yansımasının daha ilk adımı konu MK iç yazışmalarına şu tespitlerle yansıyordu:

“Kürt sorununa ilişkin son girişimlerin gerçek mahiyeti hala da bir açıklık kazanmış değil. Ama dinci-faşist gericiliğin girişimlerinin her halükârda hareketi boğmaya ve kendi konumunu güçlendirmeye yönelik olduğunu söyleyebilmek için derin tahlillere ihtiyaç yok. Sorunun kısmi bir yatıştırılmasına koşulların nispeten daha uygun olduğu 2005-15 yılları arasında yaşananları biliyoruz. Artık böyle koşullar yok, dizginlerinden boşalan bir gericilik var.

“Yine de iki nokta eklenebilir. Bunlardan ilki iktidarı yitirmemeye yönelik gerici hesap ve manevralarıdır. Öteki ise ABD-İsrail ikilisinin bölgesel planda Kürtler üzerinden hedeflediklerinin yarattığı kaygılardır. (Şu sıra basınımızda yeniden yayınlanan 2005 değerlendirmeleri bu açıdan da önemlidir). İktidarı ve muhalefetiyle genel olarak Türk gericiliğinin bu girişimlerden büyük huzursuzluk duyduğu bilinmektedir. Bunun önüne geçebilmek için Öcalan’ı bir imkân olarak değerlendirmek istiyor olabilirler. Ama bu da karşılığında bir şeyler vermeden olacak iş değildir...” (Kasım 2024 tarihli MK iç yazışmalarından...)

Sonraki gelişmeler bu ön tespitleri ayrıca doğrulamaktadır. Partinin 27 Şubat teslimiyet çağrısını izleyen değerlendirmeleri ise henüz çok yenidir ve yeterince açıklayıcıdır.

Bu tutarsızlıklar, belirsizlikler ve tutarsızlıklarla dolu sürecin iktidarı rahatlatacak herhangi bir sonuç yaratması çok şüphelidir. Fakat şu veya bu nedenle tıkanması durumunda, dinci-faşist iktidarın ortaya

2015 Haziran sonrası senaryoyu aratmayacak bir kanlı ve kirli oyun koyması çok muhtemeldir. Fakat aynı oyunun benzer sonuçlar yaratması bu kez zayıf bir ihtimaldir. Böyle bir girişim iktidarın beklenmedik ilişkiler, güç dengeleri ve toplumsal tepkilerin birleşik etkisi altında çözüldüğünü ve yıkılışını da pekâlâ hızlandırabilir.

TAKTİK SONUÇLAR

Tüm bunlardan çıkarılması gereken taktik sonuçlara gelince.

- İşçi sınıfının ve emekçilerin gündemi iktisadi krizin ürünü sosyal yıkım politikalarının boğucu etkisidir. Bu ise halen partinin gündelik faaliyetinin ana konusudur. Kriz kampanyasının buna ilişkin olarak hiç değilse düşünsel planda yaratmış bulunduğu açıklıkları gözeterек bu konuda yeni bir şey söylemek istemiyoruz.

Belki de çok özel ama aynı ölçüde de önemli bir noktanın altını çizebiliriz. Bu, VII. Parti Kongresi Kapanış Konuşması’nda “İşçi sınıfı ve laiklik” ara başlığı altında ortaya konulan şu temel önemde düşüncedir:

“... AKP’yi işçilere, dinci kimliğinden çok sermayenin hizmetinde bir gerici siyasal odak olarak sunmalı, bu kimliği üzerinden teşhir etmeliyiz. Burjuvaziye sömürü koşullarını en uygun şekilde yaratan, işçi sınıfı ve emekçilere düşman bir parti olarak sunmaya bakmalıyız. Yani iktisadi, sosyal sınıfsal içeriği ön plana çıkarmalıyız. AKP’nin çok belirgin, çok net, sınıfa, yoksul katmanlara ve ezilenlere karşı politikası var. Bunu hep öne çıkarmalıyız. AKP’yi laiklik düşmanı değil sınıf düşmanı olarak, işçilerin ve emekçilerin baş düşmanı olarak sergilemeliyiz. Erdoğan, ‘Bu ülkede grevi yok ettik. İşçi sınıfının grev hakkını elinden aldık. Bitirdik grevi’ diyor. Sınıf içindeki çalışmada dinci iktidara bu tür sorunlardan giderek vurması bilmeliyiz. Kuşkusuz AKP’nin dinci kimliğini ve dolayısıyla işçi sınıfı kitlelerini laik bir bilinçle eğitmeyi önemsemeliyiz. Fakat bunun bir propaganda sorunu değil, ancak sınıf mücadelesinin mantığı ve akışı içinde kazanılacak bir gelişme olabileceğini de unutmamalıyız.” (TKİP VII. Kongresi Belgeleri, s.83)

- İkinci önemli sonuç, keyfilikte ve zorbalıkta sınır tanımayan iktidar karşısında temel demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadelenin anlamı ve önemidir. Buna ilişkin bakış açısı ve sorunlar, daha önceleri orijinal hali partiye sunulmuş, daha kısaltılmış bir versiyonu ise halen basınımızda yayınlanmakta olan konferans metninde ortaya konulmuştur (Demokrasi mücadelesi ve toplumsal devrim). Yerleştirilmeye çalışılan rejimi dizginlemede ve giderek dinci-faşist ik-

tidarın çöküşünü hazırlamada bu mücadele halkası temel önemdedir. Bu aynı zamanda toplumsal düzeyde en geniş kesimlerin dahil edilebileceği de bir mücadeleye alanıdır. Aynı şekilde işçi sınıfı hareketinin politik düzleme çekilebilmesinin de temel önemde bir olanağıdır. VII. Parti Kongresi'nin bu son nokta üzerinde özellikle durduğunu bu vesileyle hatırlatmak istiyoruz:

“- Dinci-faşist rejimin yarattığı boğucu politik atmosfer, temel hak ve özgürlükler uğruna mücadeleye çok özel bir önem kazandırmıştır. Gerçekte bu alandaki sorunlar, işçi hareketinin kendine özgü ihtiyaçları yönünden de yakıcı bir hal almıştır. Örgütlenebilmek ve direnebilmek, sendikalaşabilmek ve grev hakkını etkin biçimde kullanabilmek için bile işçiler, bu mücadele alanına geçmek, temel siyasal özgürlükler uğruna mücadele etmek zorundadırlar. Aynı şekilde parti de içinden geçmekte olduğumuz dönemin özgün koşullarını göz önünde bulundurarak, sınıf hareketine politik müdahalesinde temel hak ve özgürlükler uğruna mücadeleyi özel bir biçimde öne çıkarmak durumundadır.” (TKİP VII. Kongresi Belgeleri, s.48-49)

- Siyasal mücadele düzleminde temel önemde bir başka nokta, düzen muhalefetine yedeğine düşmek bir yana, ona ilişkin olarak yaratılmaya çalışılan boş hayallerle sistematik mücadeledir. Düzen muhalefeti halen saldırıların doğrudan hedefleri arasında yer aldığı için ister istemez ölçülü ve temkinli bir hareketlilik içindedir. Fakat tek adam rejimi karşısında devlet düzeninin parlamenter esaslara göre yeniden yapılandırılması dışında hiçbir temel konuda esasa ilişkin farklı bir şey söylememekte, söylememeye de özen göstermektedir. Emperyalizme ve tekelci burjuvaziye güven vermek hala da onun temel kaygısıdır. Bu ise onu gerçek ve yakıcı sorunlar ile bunların çözümleri konusunda bilinçli bir suskunluğa itmektedir.

Dinci-faşist iktidara karşı oluşan büyük toplumsal-siyasal hoşnutsuzluğu barışçıl mitingler sınırları içinde dizginlemek, bu aynı muhalefetin düzene (ve elbette sonuçta dinci-faşist iktidara) hizmet alanında halen yerine getirdiği bir başka önemli misyondur. Oysa gelişmelerin ulaştığı bugünkü boyutlar ve yarattığı açıklıklar, yasa ve yasakları hiçe sayacak, böylece fiili-meşru bir mücadele yolunu tutacak bir halk hareketi dışında dinci-faşist iktidarın çöküşünü hazırlayacak bir yol ve yöntemin olmadığını göstermektedir. Mevcut iktidar giderse eğer ancak bu yoldan gidebilecektir. Türkiye'nin bugünkü gerçekleri göz önünde bulundurulduğunda, burjuva muhalefatinin muhtemel bir parlamenter başarısı-

nın yolu da ancak böylece açılabilir.

- Türkiye'yi çevreleyen tüm coğrafyada, fakat özellikle de Ortadoğu'da, emperyalizmin ve siyonizmin hizmetindeki dış politikanın sistematik teşhiri ve bölge halklarıyla eylemli dayanışmanın örülüp geliştirilmesi, bir başka önemli gündem maddesidir. Ortadoğu bölümünde buna zaten değinmiş bulduğumuz için burada hatırlatmakla yetiniyoruz.

- Dinci-faşist iktidarın “gizli müzakereler” adı altında karanlık dehlizlerde planlanmış bir manevrası olarak “yeni süreç”in gerçekten bir başarı şansı olabileseydi, bu elbette onu geçici olarak rahatlatırdı. Ama halen ortada buna ilişkin hiçbir gerçek işaret yoktur. Suriye üzerinden yaşanan gelişmeler bu sözde süreci her ana çöküşe de götürebilir. Öcalan eksenli Kürt hareketi halen emperyalizm konusundaki hayallerinin ağır sonuçlarıyla Suriye üzerinden yüzleşme riskiyle karşı karşıyadır. Aynı akıbeti Türkiye'de dinci-faşist bir iktidardan Kürt sorununun demokratik çözümünü beklemek hayali üzerinden de yaşayacak gibi görünmektedir.

İkinci İmralı teslimiyetini simgeleyen 27 Şubat çağrısı (ve onu izleyen öteki çağrılar) Abdullah Öcalan'ın tüm hesaplarını kurulu düzenle uzlaşma ve bütünleşme üzerine yaptığını göstermektedir. Bu, tarihsel ve toplumsal temelleri derinlerde Kürt sorunu dinamiğinin devrimci stratejik niteliğini değiştirmez. Ama aynı gerçek, Öcalan eksenli Kürt hareketi için artık geçerli değildir. Bu kuşkusuz yeni de değildir. Ama yeni gelişmeler buna ilişkin temelsiz umutları artık tümenden boşa çıkarmıştır. Yine de bu stratejik gerçeği taktik plandaki gerçeklerle karıştırmamak gerekir. Halen büyük ölçüde Öcalan çizgisindeki Kürt hareketinin denetiminde olsa da, Kürt halk hareketi Türkiye'nin bugünkü koşullarında demokrasi mücadelesinin çok önemli bir dinamiği ve bileşenidir. İzlenen çizgi hareketi sürekli geriye çekse de, nesnel süreçlerin mantığı onu kaçınılmaz olarak dinci-faşist iktidara karşı karşıya bırakmaktadır. Parti güncel ilişkiler ve mücadelede büyük önem taşıyan bu gerçeği gözeten bir çizgi izlemelidir.

Ek: Siyasal Durum Üzerine (Nisan 2025)

Siyasal duruma ilişkin bu nispeten geniş bölümü, MK'nın Nisan ayına ait partiyeye rapor taslağında yer verilen aşağıdaki pasajlarla noktalamak istiyoruz:

Önümüzdeki dönemde giderek koyulaşacağı anlaşılan faşist baskı ve terör rejimi uygulamaları, elbette öncelikle dinci-faşist koalisyonun kendi iktidarcılığını koruma arayışının ürünüdür. Ancak bu eğilimi dünyada yaşanan gelişme-

lerden bağımsız ele almak, kapitalizmin içinde bulunduğu çok yönlü krizin politik ihtiyaçlarından soyutlamak ve ülkedeki derinleşen ekonomik kriz olgusuyla bağını gözden kaçırmak yanıltıcı sonuçlar yaratır.

Hem dünya hem de ülke ağır bir iktisadi-mali krizin içinden geçmektedir. İktidarın yer yer birbirini çelen ekonomik reçeteleri işe yaramamakta, sorunları hafifletmek bir yana sonuçların günden güne ağırlaşmasına yol açmaktadır. Krizin şiddetlenmesine bağlı olarak işçi-emekçilere ödenilen fatura katmerleştikçe buna karşı öfke ve tepki giderek büyümektedir. Bu öfke ve tepki kurulmaya çalışılan baskı rejiminin önündeki en büyük engeldir.

Bu açıdan partinin dinci-faşist rejime karşı mücadelesinin ana eksenini, tam da kriz koşulları altında her geçen gün biraz daha kabaran ama henüz kendini eylemli bir biçimde dışa vuramayan öfke ve tepkinin örgütlenmesi, büyük bir yıkıma uğrayan emekçilerin dinci-faşist iktidarın karşısına kendi talep ve istemleriyle çıkarılmasının başarılması oluşturmaktadır. Bunun kendisi, faşist baskıcı otoriter yönelimlerin önüne set çekmenin en güçlü yolu olduğu kadar, meseleye devrimci çizgi ve esaslar üzerinden ele almanın da biricik güvencesidir. Kitlelerin mevcut bilinç durumunun, mücadele kapasitesi ve örgütlülük düzeyinin çok geri bir seyir izlemesi bu gerçeği değiştirmez. Bu durum sadece ilerici-devrimci güçlerin görevlerinin neler olduğunu ortaya koyar.

Tüm bunlardan çıkan sonuç, ekonomik kriz ve sonuçlarının önümüzdeki dönem içinde partinin en önemli gündemi olmaya devam ettiği, bu gündem üzerinden sürdürülecek mücadelenin dinci-faşist rejimi alt etmenin en önemli dayanağı olacağıdır.

Bugünün Türkiye'sinde baskı rejimine karşı mücadele iktisadi ve sosyal krize karşı mücadeleden, dolayısıyla bütünlüğü içinde sermaye düzenine karşı mücadeleden kopartılamaz. Bu temel gerçeği atlamak, yalnız sorunun devrimci bir tarzda ele alınmasını zora sokmaz, aynı zamanda kural tanımaz keyfi diktatörlük olgusunun sınıfsal neden ve dayanaklarını görünmez kılarak, bu mücadelenin daha baştan sakatlanmasına ve başarısızlığa uğramasına yol açar.

Parti bütün dikkatini geniş emekçi kitlelere, onların içinde bulundukları çalışma ve yaşam koşullarına karşı büyüyen öfkesine vermeli, bu öfkeyi örgütlemeli, ona mücadele kapasitesi kazandırmalı ve faşist baskı politikaları ile ekonomik yıkım programı arasındaki ilişkiyi esas alan bir eksenle geniş emekçi kitleleri baskı rejiminin karşısına çıkarmaya çalışmalıdır.

Bunun kendisi işçi sınıfını siyasal bir mücadeleye yöneltmenin, dolayısıyla siyasal bir eğitimden geçirmenin en somut yöntemi olduğu kadar baskı rejimini püskürtmenin de en güçlü yoludur.

(...)

Dinci-faşist rejimin hak ve özgürlüklere dönük saldırılarını püskürtmek ve yeni rejimin oturmasını engellemek halen solun genelinde öne çıkan önemli bir sorun ve gündem. Nitekim sol hareketin ve toplumsal muhalefetin değişik özneleri bu sorunu özel bir alan olarak öne çıkarıyorlar. Güç birliği arayışları, faşizme karşı cephe tartışmaları vb. öneriler bu güncel durum altında yeniden gündeme getiriliyor. Bunda kendi başına bir sorun yok. Saldırıların temel hedeflerinden birinin ilerici-devrimci hareket olduğu düşünülduğünde, bu güçlerin yan yana durması, saldırılara karşı ortak tepki vermesi ve dayanışma içinde olması fazlasıyla önemli ve gereklidir.

Ancak unutulmaması gereken temel önemde bir nokta var. Dün dinsel gericiliğe, gelinen yerde ise ‘otoriterleşmeye’ karşı mücadelenin öncelikli görevleri gerekçe gösterilerek düzen muhalefatinin kuyruğuna takılmak, reformist sol çevrelerin yıllardır değişmeyen çizgisidir. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından “özeleştiril” bir tartışmaya açılmış gibi görünen bu çizginin, artan baskı koşullarında yeniden ve daha kesin bir biçimde güç kazanacağı öngörülebilir bir durumdur. Oysa ki bu çizgi şu ana kadar elle tutulur hiçbir sonuç elde edememiş, reformist solda büyük iddialarla gündeme gelen güç birlikleri ise daha baştan kısır çekişmeler içinde çökmüştür. Genel olarak bu türden çabalar kitlelerin öfkesinin parlamenter zeminlere hapsedilmesine hizmet etmek dışında özel bir sonuca da yol açmamıştır.

Parti şu veya bu somut saldırı başlığı altında gerçekleşen ‘güç birliği’ ve ortak davranma arayışlarına kapalı olmayacak, saldırıların hedefi durumunda olan kurum ve kişilerle gerekli dayanışmayı gösterecek, ama eni sonu düzen muhalefatinin kuyruğuna takılmaya sonuçlanacak türden girişimlerin de dışında kalacaktır.

AĞUSTOS 2025

TKİP MERKEZ KOMİTESİ

EYLÜL 2025 TARİHLİ EKİM 338. SAYISINDAN

ALINMIŞTIR...

WWW.TKİP.ORG

“Çalınan devrimden”, çürüyen cumhuriyete: Nepal’in isyanı

A. Engin Yılmaz

Nepal’de Eylül 2025’te patlak veren büyük isyanın görünen nedeni, hükümetin sosyal medya platformlarını kapatma kararıydı. Bu karar, özellikle gençlik olmak üzere geniş emekçi kitleler arasında bir öfke patlamasını tetikledi. Ancak bu isyan, yalnızca sosyal medya platformlarının yasaklanmasına değil, Nepal egemen sınıfının yıllardır uyguladığı sömürü politikalarına karşı biriken öfkenin, bastırılmış umutların ve hayal kırıklıklarının toplu bir patlamasıydı. Bu büyük patlamanın gerisinde tarihsel, sınıfsal, ekonomik ve toplumsal nedenler yatıyordu.

Nepal, 1990 yılında gerçekleşen büyük bir halk hareketi sonucunda mutlak monarşiden anayasal monarşiye geçmişti. Ancak bu geçiş, halkın umduğu “köklü” değişimi getirmedi. Kralın yetkileri büyük oranda korunurken, sistemin yapısal krizleri devletin meşruiyetini tüketmişti. Egemen sınıflar tarafından yönetilen merkezi devlet, emekçi halkı yoksulluk ve baskı altında tutmaya devam etti. Kırsal bölgelerde sefalet hakimdi. Toprakların çoğu feodal beylerin elindeydi, köylüler ya topraksızdı ya da borç içinde yarıcılık yapıyordu. Devletin varlığı, bu bölgelerde sadece vergi tahsildarları ve baskı aygıtlarıyla hissediliyordu. Etnik ayrımcılık, kast sistemi ve ataerkillik yapıları halkı çok yönlü bir dışlanma döngüsüne hapsedmişti. Kadınlar, gençler, etnik azınlıklar ve işçi sınıfı, bu çürümüş yapının yükünü taşımak zorunda bırakılıyordu.

Bu derin sınıf ayrımları ve eşitsizlikler, devrimi sadece mümkün değil, aynı zamanda kaçınılmaz hale getirmişti. 1996 yılında başlayan silahlı isyan, bu koşulların dolaysız bir sonucuydu. Nepal Komünist Partisi (Maoist), bu mücadeleyi başlattığında sadece monarşiyi yıkmayı hedeflemiyordu. Asıl amaç, feodal toprak düzenine son vermek, kadınların özgürlüğünü sağlamak, etnik gruplar arasında eşitliği kurmak ve sonunda sosyalist bir Nepal inşa etmektir. Bu amaçlarla başlatılan silahlı mücadele, özellikle kırsal bölgelerde halktan büyük destek gördü. “Yeni Demokratik Devrim” sloganıyla yürütülen mücadele on yıl sürdü ve Nepal’in siyasi yapısında köklü değişimlerin önünü açtı.

2006 yılına gelindiğinde, on yıl süren

savaş sonucunda Maoistler sadece silahlı mücadeleyle değil, kurdukları halk kurumları, alternatif yönetim yapıları ve eşitlikçi söylemleriyle de önemli bir siyasi meşruiyet kazanmıştı. Aynı yıl, bir dizi faktörün birleşik etkisi sonucunda, devlet ile Maoistler arasında bir barış anlaşması imzalandı. Kral Gyanendra’nın tüm yetkileri elinden alındı, geçici bir hükümet kuruldu ve Maoistler yasal siyasete katıldı. Bu barış süreci, müzakere yoluyla da olsa “adil bir düzen” kurulabileceğine dair umut ve inanç yarattı. 2008’de monarşinin resmen kaldırılması ve Cumhuriyet’in ilan edilmesi, bu umudu daha da güçlendirmişti.

BOŞA ÇIKMIŞ DEVRİM VAADI

2008 yılında yapılan Kurucu Meclis seçimlerinde Maoistler birinci parti oldu. Bu sonuç, sadece silahlı mücadelenin değil, aynı zamanda halkın desteğinin de bir zaferiydi. Cumhuriyetin ilanı, yüz binlerce insanın yıllardır hayalini kurduğu devrimin gerçekleştiği anlamına geliyordu. Ancak bu zaferin hemen ardından yaşanan gelişmeler, devrim ile sistem içinde yapılan reformlar arasındaki farkı acı bir şekilde gösterdi. Kısa sürede halk mahkemeleri kapatıldı, özyönetim yapıları dağıtıldı ve merkezi devlet yeniden

kırsal bölgelerde kontrolü ele geçirdi. Devrimin vaat ettiği katılımcı ve halkçı yapılar, yerini eski bürokratik düzene bıraktı. Madhesi, Tharu, Janajati gibi etnik grupların bölgesel özerklik ve ana dil talepleri ise ya göz ardı edildi ya da bastırıldı.

Toprak reformu hayata geçirilmedi, küçük çiftçilere toprak verilmezken, feodal beyler büyük mülklerin sahibi olarak kaldı. Ülke, neoliberal politikalara teslim oldu, kamu hizmetleri özelleştirildi. Kırsal bölgelerdeki halk temel hizmetlerden yoksun kalırken, kentlerde işsizlik ve geçim sıkıntısı kronikleşti. Gençler için göç, tek çıkış yolu haline geldi. Halk savaşıyla başlayan devrimci süreç, zamanla sistem içi bir reform dalgasına dönüşerek potansiyelini büyük ölçüde yitirdi. Bu durum, halk kitlelerinde “devrimin çalındığı” duygusunu pekiştirdi. 1996’da savaşa destek veren milyonlarca yoksul, 15 yıl sonra yalnızca isim değiştirmiş bir burjuva iktidarının yükselişine tanıklık etti.

Olayların seyri, devrim ile reform arasındaki çizginin ne denli belirleyici olduğunu birkez daha gösterdi. “Yeni Demokratik Devrim” ve silahlı mücadelenin yarattığı toplumsal enerji, barış masasında sistemle uzlaşılarak tüketilmişti. Oysa 2006’daki barış anlaşması ve 2008’de

cumhuriyetin ilanı sırasında işçi ve emekçi kitleler bambaşka bir gelecek hayal etmişti. Ancak geçen yıllar içinde bu hayaller yerini hayal kırıklığına ve öfkeye bıraktı. Maoist hareketin liderleri, özellikle Pushpa Kamal Dahal (Prachanda), halk savaşının sonunda kazandıkları meşruiyeti mevcut sisteme entegre olmak ve hükümette yer almak amacıyla kullandı.

Yoksul halk kesimleri, bu “yeni liderler”in de zamanla zenginleştiğini ve ayrıcalıklı konumlara geçtiğini gördü. Parti içinde bölünmeler arttı, Maoist hareket birçok fraksiyona ayrıldı ve halkın duyduğu güven büyük ölçüde boşa çıkarıldı. Böylece, halkın umut bağladığı ve yüz binlerce kişinin destek verdiği “Yeni Demokratik Devrim” projesi, burjuva devlet yapısının sınırları içinde eritilerek etkisiz hale getirildi.

BASTIRILMIŞ SINIFSAĞ ÖFKE PATLAMASI

2025’te patlak veren büyük isyan, bu tarihsel hayal kırıklığının ve yıllar boyunca biriken öfke ile umutsuzluğun kitlesel bir dışavurumudur. Sokaklara dökülen emekçi halk, yalnızca sosyal medya yasaklarına değil, çürümüş burjuva cumhuriyete, boş çıkmış devrim vaatlerine ve “çalınmış devrim” umutlarına karşı da

ayağa kalktı. Eylül 2025'te Nepal, tarihinin belki de en geniş tabanlı halk isyanlarından biriyle sarsıldı. Yıllardır biriken sınıfsal çelişkiler, sınıflar arası sosyal uçurum, emekçilerin ve yoksulların gündelik yaşamda maruz kaldığı baskı, yoksulluk ve adaletsizlik, Nepal hükümetinin 26 sosyal medya platformunu kapatma kararıyla fitili ateşlenen bir isyana dönüştü.

Nepal'in mevcut kapitalist yapısı, yıllardır işçi sınıfının, kent yoksullarının ve kırsaldaki köylülerin temel sorunlarını çözmek bir yana, daha da ağırlaştırdı. Özelleştirme politikaları, altyapı yetersizlikleri, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetlere erişimin sınırlı olması ve artan hayat pahalılığı, halkın gündelik yaşamını çekilmez hale getirdi. Bir yanda sefalet içinde yaşam mücadelesi veren milyonlar, diğer yanda lüks içinde yaşayan sermayedar bir azınlık... Bu sınıfsal uçurum, halkın devlete ve sisteme olan güvenini neredeyse yok etti. Bugün Nepal'de yaşanan isyan, neoliberal yıkım politikalarına, burjuva demokrasisinin göstermelik temsiline ve sermaye düzeninin halk üzerindeki baskı aygıtlarına karşı bir uyanışın ifadesi oldu.

Nepal halkı bu patlamaya uzun süredir hazırlanıyordu. 2006'daki Maoist isyanın ardından gelen büyük halk hareketi, 2008'de monarşinin kaldırılmasıyla sonuçlanmıştı. Ancak o tarihten bu yana kurulan 14 hükümetin hiçbiri halkın yaşam koşullarını iyileştiremedi. Hükümetler ve tüm partiler emekçiler nezdinde itibarını kaybetti. Monarşinin kaldırılması bir ilerleme gibi görünse de yoksul halk kitlelerinin perişanlık içindeki yaşamı devam etti. Ezici bir yoksulluk, sınıflar arası derinleşen sosyal uçurum, toplumsal yaşamın her alanını kesen eşitsizlik, hak ve özgürlüklerden yoksunluk ve sistematik yolsuzluk tablosu, Nepal'i Marks'ın ifadeleriyle "bir kutupta servet birikirken, diğer kutupta sefalet, acı, cehalet ve yozlaşmanın biriktiği" bir ülke haline getirdi.

Bu durum, özellikle gençler için bardağı taşıran son damla oldu. Biriken öfke sonunda patladı. Protestocular, federal parlamentoyu, Yüksek Mahkeme'yi, siyasi parti merkezlerini ve üst düzey siyasetçilerin evlerini ateşe verdi. İşsiz, eğitime erişimi kısıtlı, sosyal haklardan yoksun ve geleceği elinden alınmış gençlik, isyanın hem öncüsü hem de yön vereni haline geldi. Yağma ve kör şiddete mesafe koyarak, mücadeleyi adalet, özgürlük ve sistem değişikliği talepleriyle şekillendirdiler. Bu da isyanın sadece bir öfke patlaması değil, aynı zamanda belli sınırlar içinde "sınıfsal bilinç" dayalı olduğunu da gösterdi. Cumhuriyet kılıfı içindeki sermaye diktatörlüğünün aracı olan devlet ve hükümet binalarının ateşe verilmesi bunun yansıması olarak görülebilir.

DEVLET, ZOR VE ŞİDDET AYGITINI HAREKETE GEÇİRDİ

İsyan başladığı andan itibaren devletin cevabı baskı ve şiddet oldu. Polis güçleri yalnızca tazyikli su ve gaz bombaları değil, gerçek mermiler de kullandı. 8-9 Eylül günlerinde yaşanan çatışmalarda 50'yi aşkın kişi hayatını kaybederken, yüzlercesi yaralandı. Fakat bu kanlı müdahaleler de halkın öfkesini bastıramadı. Göstericiler yalnızca sokaklarda direnmekle kalmadı, aynı zamanda sermaye düzeninin sembollerini doğrudan hedef alamaya başladı. "Neta chor, desh chod!" (Hırsız siyasetçiler, ülkeyi terk edin!) sloganlarıyla halk, yıllardır bastırılmış olan sınıfsal kinini açığa vurdu.

Ordu sokaklara indi, sokağa çıkma yasakları ilan edildi, protestocular "anarşist" ilan edilerek itibarsızlaştırılmaya çalışıldı. Ancak tüm bu baskılara rağmen sistemin meşruiyeti hızla çözüldü. Hükümetin baskı ve şiddeti, halk kitlelerini durdurmak bir yana, isyanı daha da büyüttü. Parlamento binasından Yüksek Mahkeme'ye, vergi dairelerinden bakanların lüks konutlarına kadar birçok devlet kurumu ve siyasetçiye ait mülk ve villalar ateşe verildi. Toplumsal baskının doruk noktasında tavizler vermeye başlandı. Hükümetin içinden art arda istifalar geldi, Başbakan da istifa etmek zorunda kaldı, sosyal medya yasağı kaldırıldı. Soruşturma komisyonu kuruldu, kurbanların ailelerine yardım sözü verildi vb... Ama tüm bu tavizler halkı durduramadı.

NEPAL HALKINI NE BEKLİYOR?

Nepal'deki isyanda parlamento, mahkeme ve siyasetçilerin evlerinin yakılması, kitlelerin bu düzeni artık meşru görmediğini ortaya koydu. Emekçi kitlelerin ortaya koyduğu mücadele enerjisi ve gücü, örgütlü ve bilinçli bir devrimci öncülüğe sahip olmadığı sürece ya bastırılır ya da reform vaatleriyle soğutulur. Şimdiden yapılmakta olan da budur. Ayağa kalkan kitleler itidale çağrılırken, düzenin bekçileri dört bir koldan isyanı denetim altına almak ve düzeni onarabilmek için seferber oldular.

Asıl görev şimdi başlamıştır. Nepal işçi sınıfı, emekçi kitleleri ve gençliği, iktidarı hedeflemeyen hiçbir çözümün kalıcı olmayacağını kendi deneyimleriyle görüp, öğrenecektir. Gerçek kurtuluşun ancak kapitalizmin tasfiyesiyle, üretim araçlarının kamulaştırılmasıyla ve işçi sınıfının iktidara gelmesiyle mümkün olacağını, mücadele içinde daha net anlayacaklardır. Harekete geçen kitlelerin enerjisini zafere taşıyacak bilinç ve örgütlülük olmadığı sürece, yoksulluk yolsuzluk ve eşitsizlik yalnızca başka yüzlerle devam edecektir.

Filistin: Aktivistler ve işçi sınıfı omuz omuza

Gazze'deki ablukayı kırmak için oluşturulan, bugüne kadar ki en büyük deniz filosu olan Global Sumud Filosu, İtalya'nın Cenova Limanı'nda 40 bin işçi-emekçinin meşaleli yürüyüşü ile uğurlanarak Gazze'ye doğru yola çıktı. 31 Ağustos'ta İspanya'nın Barcelona Limanı'ndan kalkan gemilerle birleşerek yola çıkan filonun uğurlama töreni görkemli oldu. Filoyu uğurlayan İtalyan liman işçilerinden yükselen ses ise, en az yola çıkan bu büyük filo kadar anlamlıydı.

Cenova'dan Napoli'ye uzanan limanlarda örgütlü olan Unione Sindacale di Base (USB) - Taban Sendikaları Birliği, Gazze'ye insani yardım götüren Global Sumud Filosu ile iletişimin kesilmesi hâlinde Avrupa genelinde yük taşımacılığını durduracaklarını açıkladı. Bu, kuru bir tehdit olmanın ötesinde, sınıfın kolektif gücünü hatırlatıyor. Zira aynı sendika daha önce de İsrail'e giden askeri malzeme taşıyan gemilerin yüklenmesini engellemiş, bu tavır İtalya'nın yanı sıra Yunanistan, Fransa, Fas ve İsveç'teki liman işçileri tarafından da sahiplenilmişti.

Yani ortada tekil bir çıkış değil; sınıfın, Filistin'de yaşanan soykırım ve ablukaya karşı yükselttiği kararlı bir tepkisi var.

"AVRUPA'YI DURDURURUZ"

Cenova Limanı'nda yapılan yürüyüşte bir işçinin sözleri bu kararlılığı özetliyor: "Eğer teknelerimizle, yoldaşlarımızla 20 dakikalığına bile iletişimimizi kaybedersek, Avrupa'yı durdururuz."

Sendikanın açıklaması da aynı netliği taşıyor: "Filonun savunulması için seferberliğe hazırız. İşçiler belirleyici bir rol oynayabilir, elimizdeki tüm mücadele yöntemlerini kullanmalıyız."

Bu kararlılığın arkasında somut bir deneyim var. Sendika temsilcilerinin

ifadesiyle her yıl İsrail'e 13-14 bin konteyner gönderiliyor. İşçiler, "Artık tek bir çivi bile gitmeyecek" diyerek bu düzenin çarklarına çomak sokmaya hazırlanıyor.

Yaklaşık 20 gemiden oluşan ve 44 ülkeden delegelerin yer aldığı Global Sumud Filosu, bugüne kadarki en büyük dayanışma girişimi olarak nitelendiriliyor. İspanya'dan ve İtalya'dan kalkan gemilerde yalnızca yardım malzemesi değil, aynı zamanda dünyanın dört bir yanından direniş iradesi de taşıyor Gazze'ye.

Filoda iklim aktivisti Greta Thunberg, eski Barselona Belediye Başkanı Ada Colau ve gazeteci Kieran Andrieu gibi isimler de bulunuyor.

Başlangıçta 40 ton olarak planlanan yardım miktarı, halkın dayanışmasıyla 250 tonu aştı. Cenova'da 40 bin kişinin katıldığı meşaleli yürüyüş, bu seferberliğin kitlesel karşılığını da gözler önüne serdi.

LİMAN İŞÇİLERİNİN ENTERNASYONAL DEVRİMCİ GELENEĞİ

İtalyan işçilerinin bugün attığı adım, aslında uzun bir geleneğin devamı. 2010'dan bu yana Kanada, Güney Afrika ve ABD'de işçiler İsrail gemilerini bloke etti. ABD'de 2014 ve 2021'de San Francisco Limanı'nda gerçekleştirilen abluka, Arab Resource and Organizing Center (AROC) – Arap Kaynakları ve Örgütlenme Merkezi öncülüğünde gerçekleşti.

Bertolt Brecht'in dediği gibi:

"En büyük hırsızlar bankaları kuranlardır; en büyük katiller savaş çıkaranlardır. Onlara karşı tek kalkan işçi sınıfıdır." İşçi sınıfı, bu kalkanı bugün Gazze halkının üzerine yağan bombalara karşı yükseltiyor.

BM'den İsrail'e soykırım suçlaması

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi'ne bağlı bağımsız soruşturma komisyonu, İsrail'in Gazze'deki eylemlerini açıkça "soykırım" olarak tanımladı. Komisyon, bu suçun yalnızca askeri düzeyde değil, doğrudan en üst düzey siyasi liderler tarafından da işlendiğini belirtti.

Çok gecikerek de olsa bu açıklamanın yapılması önem taşıyor. Zira bu açıklama ile sadece İsrail'in değil, onu silahlandıran, finanse eden ve diplomatik koruma sağlayan, yani soykırım suçuna doğrudan ortak olan ABD ile Avrupalı emperyalistlerin de barbarlığı kayıt altına alınmış oldu.

Komisyon, İsrail'in 1948 tarihli Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nde tanımlanan beş eylemden dördünü işlediğini tespit etti: "İnsanların doğrudan öldürülmesi, ciddi fiziksel ve zihinsel zarar verilmesi, bir halkın yaşamasını imkansız hale getiren koşulların yaratılması ve doğumları engellemeye dönük uygulamalar."

Bunlar, İsrail'in Gazze'de sistematik olarak işlediği suçların temelini oluşturuyor. Komisyon, bu fiilleri belgelemekle kalmadı, bu uygulamaların merkezi kararlarla ve süreklilik arz eden bir stratejiyle yürütüldüğünü de belirtti.

Rapora göre İsrail, sivilleri hedef almanın yanı sıra, insani yardımı bilinçli biçimde engelliyor. Sağlık ve eğitim altyapısını sistemli olarak yok ediyor, dini kurumlara saldırıyor. Bu tablo, bir halkın varlığını doğrudan ortadan kaldırmaya hedefleyen saldırıların ifadesidir. Komisyon, İsrail'in siyasi ve askeri liderlerinin söylemlerinin, soykırım suçu için gerekli olan özel niyetin (dolus specialis) doğrudan ya da dolaylı delillerini oluşturduğunu da vurguladı. Başbakan Netanyahu'nun, Gazze'ye yönelik operasyonları "tamamen imha amaçlı kutsal savaş" olarak nitelendirdiği mektup, bu niyetin açık bir ifadesi olarak rapora girdi. Aynı mektupta Cumhurbaşkanı Yitzhak Herzog ve eski Savunma Bakanı Yoav Gallant da yer aldı. İsrail'in yalnızca eylemleriyle değil, ırkçı diliyle de Filistin halkının kolektif varlığını hedef aldığı bu belgelerle kayıt altına alınmış oldu.

Soruşturma Komisyonu, bu sonuçlara sadece siyasi beyanlara dayanarak değil, mağdurlar ve görgü tanıklarıyla yapılan görüşmeler, kamuya açık belgelerin ana-

lizleri ve uydu görüntülerinin incelenmesiyle ulaştı. Komisyonun başkanı Navi Pillay, İsrail'in Gazze'deki saldırılarını "yaklaşık iki yıldır yürütülen bir soykırım kampanyası" olarak tanımladı. Eski BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri olan Pillay, sağlık nedenleriyle görevden ayrılmadan önce yaptığı açıklamalarda İsrail'in yalnızca Hamas'ı değil, tüm bir halkı cezalandırmayı hedeflediğini dile getirmişti.

Tel Aviv'deki soykırımcı çete de çetenin başı Netanyahu da birçok kez Gazze'de soykırım yaptıklarını, Filistinlileri "insansı hayvanlar" olarak gördüklerini dünyaya ilan ettiler. Buna rağmen hem Soruşturma Komisyonu'nun raporunu hem de Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı'nda Güney Afrika'nın başvurusu üzerine açılan soykırım davasında kanıtlanan suçlarını inkar ediyorlar. İrkçi-Siyonistler bu küstahça açıklamaları yaparken, ABD ve Batılı emperyalistlerin koruması altında olmalarından güç alıyorlar.

Soykırım suçunu dile getiren herke-

seyi'ni de küstahça açıklamalarla hedef aldı. Cenevre'deki İsrail Büyükelçisi Daniel Meron, raporu "iftira dolu bir tirad" olarak nitelendirdi. İsrail ve suç ortakları ise BM İnsan Hakları Konseyi'ni uzun süredir tanımadıklarını belirterek, Konsey'in "İsrail karşıtı önyargılarla malul" olduğunu iddia ediyorlar. Bu tutumlarıyla, insanlığa karşı işledikleri suçların soruşturulmasını peşinen reddediyorlar. Bu ise, emperyalist güçlerin suça doğrudan ortaklık ettiği bir cezasızlık sisteminin nasıl işlediğini gözler önüne seriyor. O kadar iğrenç bir sistem ki, emperyalist/Siyonist güçlerin soykırım yapması serbest, ama suçlarını yüzlerine vuranlar "anti-semit" olmakla itham edilebiliyor. Bu sistemde kendilerini "özgürlüklerin temsilcisi" diye pazarlayanlar, İsrail'in Gazze'de işlediği soykırım suçunun protesto edilmesini bile yasaklayabiliyorlar.

Filistin halkına karşı uygulanan soykırım savaşının baş destekçilerinden ve ortaklarından biri olan Almanya, BM Komisyonu'nun soykırım tespitine katılmadığını açıkladı. Hükümetin Avrupa

Politikaları Sözcüsü Gunther Krichbaum, "Burada soykırımdan söz edemeyiz" derken, Gazze halkına sağlanan insani yardımların yetersizliğinin "derin endişe" yarattığını da ekledi. Bu tiksinti verici açıklama, emperyalist Batı'nın ne kadar riyakâr olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

Gazze'de yaşananlar yalnızca uluslararası hukukun ihlali değil, emperyalist düzenin halklara karşı yürüttüğü savaşın bir parçasıdır. İsrail'in Gazze'de yürüttüğü savaş, yalnızca Hamas'a ya da Filistin'e karşı değil, halkların özgürlük ve bağımsızlık arzusuna karşı yöneltilmiş barbarca bir saldırdır aynı zamanda. Bu savaş, emperyalist sistemin çıkarlarını korumaya dönük bir soykırım operasyonudur. Bu nedenle Filistin halkının direnişi yalnızca bir ulusal kurtuluş/var oluş mücadelesi değil, aynı zamanda dünya halklarının ve ezilen sınıfların ortak mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Emperyalist/siyonist diplomasinin “ahlaki”

E. Bahri

Gazze’de soykırım savaşını sürdüren dinci-faşist İsrail rejimi, 9 Eylül’de Katar’ın başkenti Doha’da bir hedefe aynı anda çok sayıda uçakla bomba yağdırdı. Vurulan binada Hamas’ın üst düzey liderleri ile yardımcılarını buluyordu.

Tel Aviv’deki soykırımcı çetenin başı Binyamin Netanyahu, saldırı kararını kendisinin aldığını ve uygulanması için emir verdiğini ilan etti.

Saldırı sınır aşan bir devlet terörü eylemi olmasına rağmen, Netanyahu suçunu üstlenmekle kalmadı, yeni saldırılar yapmakla da tehdit etti. Gazze’deki soykırımdan dolayı bir “savaş suçlusu” olarak aranan Netanyahu, ABD başta olmak üzere Batılı emperyalistlerin sağladığı koruma sayesinde yeni suçlar işlemeye devam ediyor.

BİRKEZ DAHA “MAFYA RACONU”

Emperyalist/Siyonist güçler o kadar küstah ve yozlaşmış ki, çevirdikleri kirli/iğrenç oyunları, bizzat kendileri ifşa ediyor. İran, ABD ile nükleer program dosyasını masada konuşurken, Trump-Netanyahu ikilisi İran’a saldırının hazırlığını yapıyordu.

Görüşmeler devam ederken İsrail’in ABD, İngiltere, Fransa, Almanya gibi emperyalist güçlerin dolaysız desteği ile İran’a saldırması, Trump’ın devletlerarası diplomatik teamülleri bir yana bırakıp “mafya raconu” ile hareket etmeye başladığını dünyaya göstermişti.

Katar’ın İsrail tarafından bombalanması, “mafya raconu” ile hareket etmenin emperyalist/Siyonist güçler tarafından “yeni dönemin kuralı” haline getirildiğine işaret ediyor. Zira Hamas liderleri, Netanyahu tarafından yazılan ancak Trump tarafından sunulan “Gazze için barış önerileri” konusunu görüşmek için Doha’ya çağırılmıştı.

Barış görüşmeleri için Katar’a davet edilen Hamas’ın üst düzey siyasi liderlik kadrosu, pusuya düşürüldü. “Gelin görüşelim” diye davet gönderip katliam için pusu hazırlamak, mafyanın bilinen taktiklerinden biridir.

Trump-Netanyahu ikilisi, başında bulundukları devlet aygıtlarını birer mafya şefi gibi kullanıyorlar.

İran’dan sonra Katar’a yapılan saldırı, bu konuda aksi yönde bir tartışmaya yer bırakmamıştır.

SOYKIRIMCI ZİHNİYETİN “YENİ ANGAYMANI”

F16 savaş uçaklarıyla yapılan saldırının hedefinde Hamas liderleri vardı. Bir vuruşta Hamas’ın siyasi liderlik kadrolarını ortadan kaldırmayı amaçlayan saldırının siyasi ve askeri mesajları ise bunun çok ötesindedir. Hamas tarafından yapılan açıklamaya göre saldırıda biri Katar güvenlik görevlisi altı kişi öldürüldü. Hedef alınan lider kadrolardan yaralananlar olmakla birlikte hayatını kaybeden kimse olmadığı belirtildi.

Belirtmek gerekiyor ki, bu sınır aşan devlet terörünün tek amacı Hamas liderlerini katletmek değil. Bundan da önemlisi, İsrail’in bu saldırı ile “Yeni angajmanımız budur” mesajını bölge ülkelerine vermesidir. Tel Aviv’deki soykırımcı çete ile onu himaye eden emperyalistlerin öncelikli hedefi Filistin ve Lübnan direnişleri, Irak’taki Haşdi eş Şabi ve Yemen’deki Ansarullah hükümetidir. Ancak bu öncelik, diğer devletlerin İsrail bombalarından muaf olacağı anlamına gelmiyor. Örneğin, Şam’daki HTŞ terör rejimi ve başındaki Colani, Trump ve Netanyahu’nun ayakları altına paspas gibi serilseler de Suriye iki de bir İsrail

tarafından bombalanıyor. Amerikan uşağı bir Emir tarafından yönetilen Katar’ın hedef alınması ise yeni bir duruma işaret ediyor: Bu saldırı İsrail’in bölgeye, “istediğim zaman, münasip gördüğüm yeri bombalarım angajmanı”nı dayatmak için harekete geçtiğini gözler önüne seriyor.

EMPERYALİZME UŞAKLIK “GÜVENLİK” SAĞLIYOR MU?

Katar başta olmak üzere Körfeze ege-men olan ortaçağ artığı zorba Kral ve Emirlerlikler, “ABD’ye uşaklık karşılığında güvenlik” politikasını esas alıyorlar. Bu köhnemiş gerici rejimler, geçtiğimiz aylarda bölgeyi ziyaret eden Trump’a 5 trilyon dolar tutarında yatırım yapma taahhüdünde bulunmuştu. Trump’a 600 milyon dolar değerinde uçak hediye eden Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamad Al Sani, ABD’ye 1,2 trilyon dolar yatırım vaat etmişti. Bu arada Katar bölgedeki en büyük ABD askeri üssüne ev sahipliği yapıyor. Tabir uygunsu, Katar bir devletten çok bir Amerikan üssü sayılır. Eklemek gerekiyor ki, Katar’ın Tel Aviv’deki soykırımcı çete ile de ilişkileri gayet iyidir.

ABD emperyalizmine uşaklık konusunda bu kadar “özelliği/özgünlüğü”

olan Katar bile İsrail tarafından bombalanabiliyorsa, bölgede hiçbir ülke kendini soykırımcı çetenin bombalarından muaf sayamaz. Emperyalizme uşaklık onur kırıcı olduğu kadar maliyetlidir de. Görüldüğü üzere trilyon dolarlar bile uşak takımına “güvenlik” sağlamaya yetmiyor.

Katar rejimi, saldırıdan dolayı İsrail’i “sert” ifadelerle kınasa da kuyruğunu kısıp olanı sineye çekmek zorunda kalacaktır. Nitekim Katar ile diğer Körfez rejimleri, iki yılı tamamlamak üzer olan Gazze soykırımına rağmen, İsrail’le işbirliğini pervasızca sürdürüyorlar. Bu saldırı körfez şeyhlerinin huzurunu kaçırsa da ABD-İsrail politikalarına hizmet etmekten imtina edeceklerine dair hiçbir belirti bulunmuyor. Çin ve Rusya gibi ülkelerle geliştirdikleri ilişkiler, kiblelerinin halen Washington-Tel Aviv olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

Emperyalist/Siyonist barbarlığa karşı duruş, gerici-Amerikancı rejimlerin işi değildir elbet. Bunu ancak direnen halklar yapabilir. Filistin başta olmak üzere Lübnan, Yemen ve Irak’ta halkların direnmesi, halen ABD-İsrail pervasızlığını şu veya bu şekilde sınırlayan yegane güçtür.

Şangay İşbirliği Örgütü'nün 25. zirvesi

A. Vedat Ceylan

Çin'in Tianjin kentinde gerçekleştirilen Şanghay İşbirliği Örgütü'nün (ŞİÖ) 25. zirvesi, Avrasya'da jeopolitik mücadelelerin giderek keskinleştiğini gösteren gelişmelerden biri oldu.

Zirveye Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, Hindistan Başbakanı Narendra Modi gibi kritik isimlerin katılması, toplantıyı bölgesel bir buluşmanın ötesine taşıdı. Zirvenin hemen ardından, II. Dünya Savaşı'nda Japon işgaline karşı kazanılan zaferin 80. yılı vesilesiyle Pekin'de düzenlenen askeri geçit töreninin, ŞİÖ toplantısıyla aynı günlere denk getirilmesinin rastlantı mı yoksa bilinçli bir tercih mi olduğu tartışılabilir; fakat kesin olan şu ki,

Çin bu yolla yalnızca diplomatik gücünü değil, aynı zamanda askeri "caydırıcılık" kapasitesini de dünyaya göstermiş oldu. Birbiri ardına gerçekleşen bu iki büyük etkinlik, Asya merkezli çok kutupluluk arayışının hem diplomatik hem de sembolik boyutunun ulaştığı düzeyi gösterdi.

Tianjin zirvesinde en çok dikkat çeken unsur, farklı jeopolitik yönelimlere sahip liderlerin aynı masa etrafında buluşmasıydı. Putin ve Şi'nin "dostane" görüntüleri, Batı'nın Rusya ile Çin arasına mesafe koyma çabalarının şimdilik sonuçsuz kaldığını gösterdi. Ukrayna savaşı nedeniyle köşeye sıkıştırılmış görünen Moskova için bu zirve, uluslararası meşruiyetin yeniden üretildiği bir platform oldu.

Putin'in Çin'den, Eğer Zelenski hazırsa Moskova'ya gelsin ve bu görüşme gerçekleşsin" çağrısını yapması, Kremlin'in çok daha özgüvenli bir pozisyona geçtiğini gösterdi. Üstelik Rusya ile Çin arasında yıllık 100 milyar metreküplük doğal gaz sevkiyatını öngören anlaşmalar, bu özgüveni yalnızca askeri değil ekonomik düzlemde de pekiştirdi.

Zirve katılımcıları arasında yaşanan yakınlaşma, Atlantik cephesinde dikkatle izlendi. ABD Başkanı Donald Trump, sosyal medya üzerinden yayınladığı mesajda alaycı görünmeye çalışan bir tonla "Amerika Birleşik Devletleri'ne karşı komplo kurarken, Vladimir Putin ve Kim Jong-Un'a en içten selamlarımı iletin lütfen" ifadelerini kullandı.

Bu sözler, Washington'un verilen mesajı net biçimde aldığını ve Pekin'deki "dostane" görüntüleri küçümsemeye ça-

lışsa da aslında ciddi bir rahatsızlık duyduğunu gösteriyor.

TIANANMEN MEYDANI'NDA GÖVDE GÖSTERİSİ

Zirveden sadece iki gün sonra Pekin'de gerçekleştirilen geçit töreni, diplomatik mesajların askeri bir "caydırıcılık" gösterisiyle tamamlandığını gösterdi. 10 binden fazla askerin katıldığı törende, hipersonik füzelerden insansız hava sistemlerine, elektronik harp araçlarından lazer silahlara kadar geniş bir yelpazede en modern silahlar sergilendi.

Özellikle "sadık dost" olarak adlandırılan FH-97 tipi gizli saldırı droneleri ve yeni nesil kıtalararası balistik füzeler, Batı basınında geniş yankı uyandırdı.

Çin'in hava savunma sistemleri, siber harp araçları ve gemi savar füzeleri de törende öne çıkarılan diğer askeri başlıklardı. Tiananmen Meydanı'ndan geçen bu modern teknoloji, yalnızca bir silah vitrini değil, aynı zamanda Pekin'in küresel dengelerde söz sahibi olma iradesinin açık bir ifadesiydi.

"Nükleer üçlüden" insansız sistemlere, lazer silahlardan gemisavar füzelerine kadar çeşitlenen envanter, Çin'in büyüyen askeri gücünü gösteriyor.

Törenin en çok konuşulan sembolik

anı ise, Şi Cinping, Putin ve Kim Jong-Un'un birlikte görüntülenmesi oldu. Bu üçlü fotoğraf, Batı'ya karşı ortak bir meydan okuma mesajı olarak yorumlandı.

BATI'NIN TEPKİSİ

AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas, Pekin'deki kutlamaları Avrupa için "jeopolitik güç inşası" ihtiyacına bağlar-ken, ABD Başkanı Trump, sosyal medyadaki Xi hesabından alaycı ya da öyle görünmeye çalışan bir mesaj yayınladı. Bu tepkiler, Çin'in askeri geçit töreninin Batı'da sadece bir "gösteri" değil, aynı zamanda ciddi bir uyarı olarak algılandığına işaret ediyor.

ŞİÖ zirvesi ve Pekin'deki geçit töreni birlikte düşünüldüğünde, ortaya çıkan tablo nettir: Çin, artık sadece ekonomik büyüklüğüyle değil, diplomatik hamleleri ve askeri gücüyle de dünya siyasetinin merkezinde yer alma konusunda kararlı-ğını ilan etmektedir.

ŞİÖ, hâlâ üyeleri arasındaki derin sorunları çözebilmiş değil ne tam bir güvenlik paktı ne de ekonomik birlik görünümündedir. Ancak zirvede verilen mesajlar ve ardından yapılan askeri geçit töreni, Çin'in öncülüğünde Batı'ya karşı caydırıcı bir blok arayışının giderek daha belirgin hale geldiğini gösteriyor.

Bugün insanlık, Şi Cinping'in de dile

getirdiği gibi gerçekten de "barış ya da savaş, diyalog ya da çatışma" seçenekleriyle karşı karşıya.

Ancak bu seçeneği insana ve doğaya karşı sınırsız sömürü politikalarıyla hareket eden hiçbir emperyalist blok sunamaz. Ne Batı'nın hegemonyacı düzeni ne de ŞİÖ'nün gösterişli gövde gösterileri halkların gerçek kurtuluşunun adresi olabilir. Tarihin trajedilerinin tekrarlanmamasını sağlayacak olan, emperyalist bloklardan birine yaslanmak değil; işçi sınıfının, ezilen halkların örgütlü bağımsız mücadelesidir. Barış için asıl güçlü ses ne Tianjin'den ne de Washington'dan, işçi sınıfı ve ezilen halkların örgütlü ortak kavgasından yükselecektir.

Bu emperyalist cephe içindeki iç çelişki ve mücadeleler derinleşirken ne Batı'nın hegemonyacı düzeni ne de Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) gibi gösterişli arayışlar halkların barış umudunun adresi olamaz.

Tarihin trajik hatalarının tekrarlanmaması için, emperyalist bloklardan birine yaslanmak değil; işçi sınıfının ve ezilen halkların örgütlü, bağımsız mücadelesi gereklidir. Barış için asıl güçlü ses, ne Tianjin'den ne de Washington'dan, işçi sınıfı ve ezilen halkların ortak, örgütlü mücadelesinden yükselecektir.

Barbarlığa karşı halkların küresel direnişi

A. Engin Yılmaz

Siyonist İsrail, ABD ve Batılı emperyalistlerin açık desteğiyle iki yıla yakın süredir Gazze’de sistematik bir soykırım uyguluyor. Bu süreçte milyonlarca kişi abluka, bombardıman, açlık, susuzluk, ilaçsızlık ve hastalık gibi ölümcül koşullara mahkûm edildi. On binlercesi çocuk 70 bine yakın kişi katledildi. Uluslararası emperyalist kurumlar bu suçlar karşısında sessizliğe gömülürken, kapitalist devletler işgale ve katliamlara ortaklık etti. Emperyalist-kapitalist dünya düzeni, Filistin halkının yaşadığı soykırımı görmezden gelip çıkarları doğrultusunda İsrail’e destek vermeye devam ederken, dünya halkları ve emekçi sınıflar, ilerici ve devrimci güçler Siyonist barbarlık karşısında sessiz kalmadı.

Küresel Sumud Filosu (GSF), bu sessizliğe ve suç ortaklığına karşı halkların ortak vicdanını ve direnişini temsil eden önemli bir demokratik girişim olarak ortaya çıktı. Siyonist ablukayı kırmak ve Gazze’ye insani yardım ulaştırmak amacıyla yola çıkan filo, emperyalizmin ve işgal rejimlerinin insani değerleri ayaklar altına alan barbarlığına doğrudan bir yanıttır aynı zamanda. 44 ülkeden 50’den fazla gemiden oluşan filo, aralarında Greta Thunberg ve Mariana Mortágu-a’nın da bulunduğu, denizciler, doktorlar, sanatçılar ve aktivistlerden oluşan gönüllü bir ekip tarafından yönetiliyor. Bu girişim, Filistin halkının özgürlük mücadelesinin uluslararası alanda yankılanmasıdır.

GSF’ye destek yalnızca demokratik kitle örgütleriyle sınırlı kalmadı. 100’ü aşkın uluslararası parlamenter, gemilerin korunması ve Gazze’ye insani yardım ulaştırılması için güvenli bir deniz koridoru oluşturulmasını talep eden ortak bir mektup imzaladı. Liman işçileri ve sendikalar ise çok daha net bir tutum aldı. Farklı limanlarda çalışan işçiler, filo engellenirse çalışmayı durduracaklarını ve İsrail’e silah taşınmasını engelleyeceklerini açıkladılar. Cenova ve Atina’daki işçiler, silah taşımayı reddederek sınıf dayanışmasının en somut örneklerinden birini sergilediler. Masum insanların kanıyla ellerini kirletmeyeceklerini vurguladılar.

Kimi ülkeler GSF’ye destek verirken, İspanya gibi devletler İsrail’e silah ambargosu uygulamaya başladı. Bu adımlar halen sınırlı olsa da halkın baskısının ve

Sumud Filosu, bu bilincin sembolik bir ifadesidir. Taşıdığı yük ise, sadece insani yardım değil. Bu filo, insanlığın vicdanını, direnişini, dayanışmasını ve emperyalist/Siyonist barbarlığa boyun eğmeme kararlılığını da taşıyor.

yükselen uluslararası tepkilerin sonucu atıldı. El Mezan ve Lemkin Soykırım Önleme Enstitüsü gibi kuruluşlar da filoya destek verdi. Ancak tüm bu desteklere rağmen, Sumud Filosu Tel Aviv’deki soykırımcı çetenin saldırısıyla karşı karşıya kaldı. 9 Eylül 2025’te Portekiz’e ait “Family Boat”, Tunus limanında bir insansız hava aracıyla vuruldu. Ertesi gün ise “Alma” gemisi de benzer bir saldırıya uğradı. Bu saldırılar, emperyalist/Siyonist güçlerin insani yardımı bile tehdit olarak algıladıklarını gösterdi.

Filonun yola çıkışı, dünya genelinde büyük bir yankı uyandırdı. Dünyanın dört bir yanında dayanışma için kitleli eylemler örgütlendi. İstanbul’dan Barselona’ya, Cenevre’den Bürüksel’e, Napoli’den Buenos Aires’e, Atina’dan Amsterdam’a, Paris’ten Oslo’ya ve Kuala Lumpur’a kadar birçok şehirde on binler-

ce kişi sokaklara çıktı. Endonezya ve Malezya gibi ülkelerde de insani yardım filolarının yola çıkarılması gündeme geldi. Eylemlerde Gazze’deki ablukanın sona erdirilmesi, Sumud Filosu’na yönelik saldırıların durdurulması ve insani yardımın engellenmemesi talep edildi.

Sumud Filosu’nun yola çıkışı sadece bir insani yardım girişimi değil, dünya çapında işçi sınıfı, emekçiler ve ezilen halklardan gelen bir sınıf tepkisidir aynı zamanda. Bu filo, işgale ve emperyalist/Siyonist düzenin savaş politikalarına karşı halkların, işçilerin, emekçilerin ortak iradesini ve mücadele kararlılığını simgeliyor. Çünkü dünya halkları, Gazze’de yaşananların sadece bölgesel bir trajedi değil, küresel kapitalist sistemin insanlık dışı icraatlarının bir parçası olduğunu biliyor.

Gazze’de uyguladıkları vahşet, emperyalist/Siyonist güçlerin savaş suçlusu

olduğunu kanıtladığı gibi, sermaye düzeninin her yönüyle çürüğünü de gösteriyor. Bugün Gazze halkına uygulanan abluka ve soykırım, tüm ezilen halklara ve emekçilere uygulanan baskının, zorbalığın, yağma ve soygunun en uç noktalara varırılmış halidir. Dolayısıyla Filistin halkının mücadelesi, dünya halklarının emperyalist savaş ve saldırganlığa, kölelik ve işgale karşı mücadelesini de simgelemektedir.

Sumud Filosu, bu bilincin sembolik bir ifadesidir. Taşıdığı yük ise, sadece insani yardım değil. Bu filo, insanlığın vicdanını, direnişini, dayanışmasını ve emperyalist/Siyonist barbarlığa boyun eğmeme kararlılığını da taşıyor. Sumud Filosu, bunun anlamlı bir örneği olmuş, Filistin davasını dünya gündemine etkili bir şekilde taşımayı başarmış ve emperyalist/Siyonist vahşete verilen anlamlı bir yanıt olmuştur.

Fransa'da bitmek bilmeyen hükümet krizi ve Avrupa'nın çalkantılı geleceği

Macron göreve geldikten bu yana dört başbakan eskitti, 10 Eylül'de beşincisini atadı. 8 Eylül'de yapılan güvenoyunda hüsrana uğrayınca istifa etmek zorunda kalan François Bayrou'nun yerine Savunma Bakanı Sébastien Lecornu başbakan olarak atandı. Ancak bu atama siyasi istikrarsızlığı çözmek yerine daha da derinleştirdi. Lecornu göreve gelir gelmez yüzbinlerce kişi sokaklara döküldü. Ülke çapında 80 binden fazla polis ve jandarma teyakkuz haline geçirildi. Kamu emekçilerinin de destek verdiği gösteriler, "Her Şeyi Durdur" adlı sol ittifakın çağrısıyla önümüzdeki günlerde de devam edecek.

Teamüllere göre en fazla sandalyesi olan partinin hükümeti kurmakla görevlendirilmesi gerekirken, Macron'un savunma bakanını doğrudan başbakanlığa ataması, "demokratik işleyişin" bir kez daha çiğnenmesi olarak yorumlanıyor. Üstelik yeni hükümetin güven oylamasına sunulması da ertelenerek Lecornu'nun eski kabineyle yola devam etmesi sağlanmaya çalışılıyor. Bu durum, sokağın öfkesini daha da büyütüyor.

Fransa'nın bu tablosu, Avrupa genelinde yaşanan büyük dönüşümün yansımalarından biridir. Uzun süredir "kriz yönetimi" ile övünen hükümetler artık kriz üretir hale geldi. 2024 Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aşırı sağ partilerin elde ettiği tarihi yükseliş, kıta siyasetinde köklü bir kırılmaya yol açtı. Aradan geçen bir yılın ardından tablo, bunun gelip geçici bir dalga olmadığını gösteriyor.

Merkez partiler hızla eriyor; yıllardır dayatılan kemer sıkma politikalarına karşı toplumun öfkesi büyüyor. Avrupa Birliği'nin kurumsal yapıları ise hem siyasette hem ekonomide giderek kırılganlaşıyor. Fransa'dan Almanya'ya, Belçika'dan Hollanda'ya kadar ülkeler farklı biçimlerde bu istikrarsızlığı yaşıyor. Tetikleyici nedenler tüm ülkelerde aynı: "sosyal devletin" çökertilmesi, temsil krizinin derinleşmesi ve emekçilerin yoksullaşması.

Almanya ile birlikte Avrupa'nın "motor gücü" sayılan Fransa, bugün istikrarsızlığın kısıncısında bulunuyor. 2017'de reform vaatleriyle iktidara gelen Macron'un mirası; kemer sıkma paketleri, emeklilik yaşını yükselten düzenlemeler ve hiç dinmeyen sokak protestoları oldu. Bayrou hükümetinin 43,8 milyar av-

roluk kesinti öngören bütçe tasarısı, yalnızca sokakta değil, parlamentoda da büyük tepki çekti. 577 sandalyeli Ulusal Meclis'te 364 milletvekilinin ret oyu hükümeti düşürdü. Böylece Macron, bir yıl içinde üçüncü, göreve geldiğinden bu yana ise beşinci kez yeni bir başbakan atamak zorunda kaldı.

Sürekli değişen hükümetler, Fransa'yı İtalya'daki "koalisyon mezarlığı"na dönüştürmekle kalmıyor; Marine Le Pen'in aşırı sağcı Ulusal Birlik Partisi'ni (Rassemblement National – RN) iktidara taşıyacak zemini de hazırlıyor. Son anketler, RN'nin olası bir seçimde en güçlü aktör olacağını gösteriyor. Bu yalnızca iç siyaset değil, Fransa'nın uluslararası konumlanışı açısından da kritik bir kırılmaya işaret ediyor.

Almanya'da da benzer bir tablo var. Son bir yılda yüz binlerce kişi sokaklara çıkarak aşırı sağcı Almanya için Alternatif (AfD) partisine karşı yürüdü. Parti hakkında yasaklama tartışmaları sürse de AfD hâlen ülkenin ikinci büyük partisi konumunda. Bu durum, merkez partilerinin meşruiyet kaybının Almanya'da da derinleştiğini gösteriyor.

Belçika'da ise geçtiğimiz yıl başbakanın istifası, ülkedeki koalisyon krizini daha da ağırlaştırdı. Zaten parçalı olan siyasi yapı, neredeyse sürekli seçim havasında işliyor. Brüksel'in kendi içindeki bu

istikrarsızlığı, AB'nin ortak karar üretmemesi olarak tüm kıtaya ihraç ediliyor.

FİLİSTİN VE BATI'NIN "DEĞERLER" ÇIKMAZI

Kasım 2023 seçimlerinde Hollanda'da Geert Wilders'in aşırı sağcı Özgürlük Partisi (PVV) birinci parti oldu. Ancak bu zafer, Hollanda'ya istikrar değil, derinleşen kriz getirdi. Wilders başbakan olamazken ülke uzun süre geçici hükümetle yönetildi.

Ağustos 2025'te ise önemli bir gelişme yaşandı. Dışişleri Bakanı Caspar Veldekamp, İsrail'e yönelik yaptırımların engellenmesi üzerine görevinden istifa etti. Ardından Yeni Sosyal Sözleşme Partisi'nden (NSC) sekiz bakan ve devlet sekreteri hükümetten ayrıldı. Bu toplu istifalar, geçici kabineyi fiilen felç etti. Hollanda'nın "koalisyon geleneği", bu kez hükümet üretmek yerine siyasi kaos üretti.

7 Ekim sonrası İsrail'in Filistin'de AB ve ABD desteğiyle gerçekleştirdiği soykırım, Avrupa'nın "demokratik ortak değerler" söylemini yerle bir etti.

İspanya, Belçika ve Fransa gibi ülkeler Filistin'i tanımaya hazırlandıklarını iddia ediyorlar. Madrid hükümeti, isteksizce de olsa, İsrail'e karşı tam kapsamlı silah ambargosu ilan etti. Paris ve Brüksel BM Genel Kurulu'nda Filistin'in tanınması

için girişimlerini duyurdu.

Ancak Macaristan ve Çekya gibi ülkeler soykırımcı İsrail yanlısı tutumlarıyla Birlik içindeki çatlağı büyütüyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in yaptırım mekanizmalarına yanaşmaması, AB'nin ortak dış politika üretmediğini bir kez daha ortaya koyuyor.

ABD İLE YENİ TİCARET ANLAŞMASI

ABD ile yapılan yeni ticaret anlaşması, Avrupa'nın diğer tartışmalı gündemlerinden biri olarak öne çıkıyor. Trump'ın dayattığı tarifeler kısmen geri çekilmiş olsa da ortaya çıkan tablo AB açısından ağır. Birlik, ABD'den 750 milyar dolarlık enerji ve yakıt alacağı yönünde garanti vermek zorunda kaldı.

"Rusya'ya bağımlılığı sona erdirmeye" iddiası, Washington'a bağımlılığın kurumsallaşmasına dönüştü. Çelik ve alüminyum sektörlerinde yüzde 50'lik tarifeler korunuyor; Alman sanayisi ve Fransız üreticileri tepki gösteriyor. Tarım lobileri de Brüksel'in kendi çıkarlarını savunmadığını söylüyor. Macron'un yıllardır savunduğu "Avrupa'nın stratejik özerkliği" fikri ise boş bir slogana dönüşmüş durumda.

Sonuç olarak; Fransa'daki hükümet krizinden Hollanda'daki toplu bakan istifalarına, Almanya'da AfD'nin yükselişinden ABD'ye bağımlı ticaret rejimine kadar tüm gelişmeler, "21. yüzyılda Avrupa hangi rolü oynayacak?" sorusunu öne çıkartıyor.

Merkez partilerin çöküşü ve kemer sıkma politikaları, aşırı sağın iktidar kapısını zorlamasına yol açıyor. Dış politikada Filistin meselesi, Batı'nın değerler söylemini paramparça etti. ABD ile yapılan ticaret anlaşması ise Avrupa'nın "özerklik" iddiasını fiilen ortadan kaldırıyor.

Bugün yaşananlar, kıtanın geleceğini belirleyecek daha büyük krizlerin yalnızca habercisi. Avrupa'da ya işçi ve emekçilerin mücadelesi yeni bir yönelim geliştirecek ve bu çoklu krizlere son verecek ya da kıta istikrarsızlıklar ve kaoslar sarımsalında giderek daha derin krizlere sürüklenecek. İki emperyalist paylaşım savaşı başlatan Almanya, Fransa ile birlikte bu kez AB'yi de peşinden sürükleyerek üçüncü dünya savaşına, yani insanlığın felaketine yol açabilecek hamleler yapmaya devam ediyor.

Fransa'nın 2025 Ulusal Stratejisi

J. Deniz

Temmuz 2025'te yayımlanan Savunma ve Güvenlik Genel Sekreterliğinin Ulusal Strateji Raporu ile Fransa devleti önümüzdeki dönemde gençliğe dair militarizasyon planlarını, askeri/toplumsal stratejisini ve bütçe planlamasını açıkladı. Yaklaşık 100 sayfadan oluşan rapor, Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un imzasını taşıyan yazıyla açılmaktadır. "Dönüm noktasındayız" ifadesi ile başlayan metinde Macron, dünya düzenin bozulmasını dört başlıkla gerekçelendirmiştir. Bunlar; Rusya'nın Avrupa için oluşturduğu tehdit, Yakın ve Orta Doğu, Asya ve Afrika'daki şiddet artışı, Avrupa'daki ortaklık bağlarının zayıflaması ve teknolojik devrimin savaş araçlarını hızla geliştirmesidir. Tüm bu güncel gelişmelerin karşısında güvenliğin ancak Avrupalıların kendi kaderlerini ellerine alarak egemenliklerini güçlendirmesi yoluyla sağlanacağı vurgulanmaktadır. Bu bakış rakiplerinden geride kalan Avrupalı emperyalistlerin 2030 yılına kadar yeniden güç toplamak için bir çıkış yolu aradığına işaret etmektedir.

RUS TEHDİDİ

Raporun ilk kısımda, Fransız egemen sınıflarının Avrupa içi ve küresel sahnedeki rolünü pekiştirme amacı açıkça ortaya koyulurken; askeri kapasite, diplomatik strateji, gençlik planlamaları ve Fransa'nınışgal ettiği denizasırlı bölgelerdeki varlık politikaları bir bütün olarak sunulmaktadır. Savunma bütçesindeki artış, yalnızca silahlanma ve lojistik altyapı yatırımlarını değil, aynı zamanda askeri üslerin modernizasyonunu ve denizasırlı ülkelere müdahale yoluyla işgal kapasitesinin geliştirilmesini de kapsamaktadır. Rapora göre her ne kadar Fransa ana karasında -silahlı eylemler dışında- cepheli bir savaş olma ihtimali düşük görülse de Avrupa sınırlarında bir açık bir savaş riski Soğuk Savaş'tan bu yana en yüksek seviyededir. Bu savaş ihtimali ise Macron'un yazısında da görüldüğü üzere "Rus tehdidi" üzerinden şekillenmektedir. Rusya karşıtı propaganda en temel militarizasyon bahanesi olarak kullanılmaktadır.

Bu doğrultuda orduyu teknoloji ve yapay zekâ açılarından güçlendirmek için son askeri programlama yasasındaki 2030 bütçe hedefinin 2027'ye çekildiği duyurulmaktadır. Bu güçlendirmenin

mali bilançosu 64 milyar avroyu bulurken ve halihazırda 2025 askeri bütçesi 42,8 milyar avro iken Fransa devletinin 43,8 milyar avroluk bütçe açığı da göz önünde bulundurulmamaktadır. Buna karşın Fransa Başbakanı François Bayrou tasarruf için kamu harcamalarını dondurma planıyla işçi ve emekçilerin sosyal haklarına ve tatil günlerine saldırmaktadır. Ayrıca bu askeri güvenlik bahanesi ile doğrudan bağlantılı olarak eğitim ve kamusal hizmetlerde kesintiler yapılması öngörülmektedir.

FRANSA'NIN DENİZASIRI MÜDAHALESİ

Raporun ikinci kısmındaki stratejik planların, Fransa'nın denizasırlı bölgelerde işgal ettiği topraklardaki halk isyanlarını bastırmaya ve askeri nüfuzunu arttırmaya yönelik olduğu görülmektedir. Bu kısım daha iyi anlamak için bu bölgelerdeki güncel durumu da açıklamak gerekmektedir. Özel statülü birkaç ada,

doğrudan bağlı 5 ve özel-özerk 6 bölge Fransa'nın işgali veya doğrudan müdahalesi altında bulunmaktadır. Emperyalist Fransa devleti türlü askeri ve politik müdahalelerle bu bölgelerdeki gücünü korumaya çalışmaktadır. Son dönemlerde ise müdahaleler özellikle 2011'de işgal ettikleri ve halen Birleşmiş Milletler tarafından bile Fransa toprağı olarak sayılmayan, Hint Okyanusu'nda, Madagaskar yakınlarında bulunan Mayotte adası ile 1853'te işgal edilen Güney Pasifik'teki ada takımı Kanaky (diğer adıyla Yeni Kaledonya) üzerine yoğunlaşmıştır.

Mayotte'de 2023'te gerçekleştirilen Wambushu Operasyonu ve 2024'te Kanaky'de patlak veren halk ayaklanması, Fransa'nın denizasırlı bölgelerdeki baskıcı ve stratejik politikalarının çıplak bir göstergesidir. Mayotte'deki operasyon, resmî açıklamalara göre "güvenlik ve kamu düzeni müdahalesi" olarak sunulsa da yerel yoksul halk üzerinde yoğun gözetimler ve polis şiddeti uygulanmış,

bağımsızlık direnişinin önü kesilmeye çalışılmıştır; yaralı sayıları resmi olarak hiçbir zaman açıklanmamıştır. Fransa, bu saldırı ile Hint Okyanusundaki askeri varlığını güçlendirmiş ve stratejik hakimiyetini tahkim etmiştir.

Kanaky'de ise halk, 2024 yılında bağımsızlık talepleri ve kendi kaderini tayin etme hakkı için ayaklanmış; Fransa, asker ve polisle müdahale ederek eylemleri kanlı bir şekilde bastırmıştır. Eylemlerin devam ettiği iki haftalık süreçte temel hak ve özgürlükler sistematik biçimde kısıtlanmış; sosyal medya ve iletişim araçları da hedef alınmıştır. Hatta TikTok gibi platformlar yasaklanarak halkın iletişime geçme hakkı ve Fransa'nın kirli yüzünü dünyaya duyurma çabaları engellenmeye çalışılmıştır. Ayaklanmanın önderleri ise sürgün edilmiştir. Ancak Fransa'nın Kanaky'deki baskısı yalnızca bağımsızlık yanlılarını susturma ve bölgesel askeri varlığını sürdürme amaçlarıyla açıklanamaz. Kanaky, yüksek teknoloji endüstri-

riler ve araç bataryalarında kullanılan nikel açısından dünyanın en büyük rezervlerinden birine sahiptir ve Fransa, bu stratejik kaynağın kontrolünü sürdürmek için siyasi baskıyı bilinçli olarak kullanmaktadır. 1998'de imzalanan Nouméa Anlaşması ile halkın kendi geleceğini tayin etme hakkı tanınmışken, 2023'teki Bougival Anlaşması ile bu hak fiilen ortadan kaldırılmıştır. Fransa referandumlarından bağımsızlık kararları çıkmaması için nüfus ve seçim sistemini kontrol ederek sonuçları manipüle etmiştir. Bu sayede hem siyasi hem de ekonomik çıkarlarını pekiştirmiştir.

Bu iki örnek, Fransa'nın denizasırlı işgal ettiği topraklardaki halklarla ilişkilerinde, özellikle stratejik kaynaklar ve küresel nüfuz alanları söz konusu olduğunda, siyasi baskı ve askeri müdahaleyi temel araç olarak kullandığını; en temel demokratik taleplerin ve özgürlüklerin emperyalist devletlerin kendi çıkarları için nasıl ayaklar altına alındığını göstermektedir.

Rapora dönecek olursak, Fransa'nın deniz alanlarının %97'sine ve biyolojik çeşitliliğinin %80'ine ev sahipliği yapan denizasırlı bölgelere dair stratejik planların metnin önemli bir kısmını kapladığı görülmektedir. Afrika, Hint-Pasifik ve Karayipler gibi bölgelerde Rusya ve Çin tehdidine karşı Fransa'nın askeri varlığını güçlendirmeyi ve üslerini modernize etmeyi hedeflediği vurgulanmaktadır. Rusya'nın bu bölgelerdeki bağımsızlık taleplerini istismar ettiği, Çin'in ise özellikle madeni kaynaklarından ötürü Kanaky'yi etki altına almaya çalıştığı iddia edilmektedir. Bu sebeplerle eski kolonilerle olan ilişkilerin hem kaynak erişimi hem de bölgesel nüfuz açısından yeniden yapılandırılması gerektiği saptanmıştır. Yukarıda da belirttiğimiz üzere sadece askeri değil, aynı zamanda ekonomik ve politik çıkarların da güvence altına alınması hedeflenmektedir.

Bunlara ek olarak "Avrupa Birliği ve NATO ile olan ilişkilerin güçlendirilmesi", "Afrika kıtasındaki ülkelerle yeni partnerliklerin geliştirilmesi", "Akdeniz ve Kızıldeniz'de bölgesel istikrarın sağlanması", "Yakın ve Orta Doğu'da barışa yönelik çalışmalarda bulunulması" amaçlanmaktadır. Filistin halkına yönelik desteğin ve iki devletli çözüm arayışlarının sürdürülmesi gerektiği belirtilirken siyonist İsrail'in güvenliğine katkıda bulmak suretiyle "sıkı" ortaklığın sürdürüleceği vurgusu da yapılmaktadır. Fransa hem bölgedeki kendi emperyalist çıkarlarını güvence altına almak hem de "adil ve dengeli" bir aktör imajı yaratmaya çalışmaktadır. Oysa Filistin halkına yönelik "destek" söylemi, pratikte bölgesel nüfuz hedeflerinin ve işgalci İsrail'in güvenliğinin ya-

nında geri planda kalmaktadır.

GENÇLİĞİN MİLİTARİZASYONU

Raporun üçüncü ayağını gençlerin militarizasyonu başlığı oluşturmaktadır. Gençlik üzerinden toplumun yeniden inşasının askeri planlamaların geleceği için de önemli olduğu vurgulanmaktadır. Dolayısıyla gençlerin 2030 Fransa'sına yalnızca mesleki açıdan değil, "ulusal güvenlik ve ideolojik perspektifleriyle" de hazırlanması amaçlanmaktadır. 1959'dan beri var olan ve gençlerin orduya yönlendirilmesi hedefiyle ilan edilen "Vatandaşlık ve Savunma Günü'nün; 2025 Ulusal Strateji Raporu kapsamında gençliğin yedek asker havuzuna dönüşmesi, gençlerin gönüllü askerlik ve ulusal güvenlik görevlerine ideolojik ve teknik olarak hazırlanmaları amaçlarıyla yeniden yapılandırıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda tüm liseli gençlerin bir gün boyunca askeri bir kamp eğitimi görmelerinin yanı sıra gönüllü hizmet programları, vatandaşlık dersleri ve askeri okul gezileri planlanmaktadır. Ayrıca raporda mevcut küresel durumda artan savaşlara karşı gençliğin eylemliliğinin de çoğalmasının Fransa devletine karşı tehlikesi üzerinde durulmaktadır. Gençlerin toplumsal olaylara karşı duyarlılığı en yüksek kesim olmasından ötürü bazı "aşırı gruplar" tarafından

manipüle edilerek marjinalleştirildikleri savunulmaktadır. Bu sebeple Fransa ana karası ve denizasırlı bölgelerinden özellikle 13-25 yaş arasında yaklaşık 10 milyon gencin ahlaki manada yeniden silahlandırılması gerektiği vurgulanmaktadır. Tüm bu hedefler esasında yedek asker sayısının 100 bine çıkarılması yenilenmiş gönüllü askerlik hizmeti için bir zemin hazırlama çalışması için planlanmıştır. Bu planlamalar, devletin gençliği doğrudan militarist hedefler doğrultusunda şekillendirme ve toplumun ideolojik ve pratik denetimini güçlendirme çabasının açık bir göstergesidir.

Nitekim, emperyalist Fransa devleti, sahte düşmanlar yaratarak AB ve kısmen NATO'yu yeniden konsolide etmeyi, denizasırlı işgal topraklarındaki egemenliğini güçlendirmeyi ve gençliği "ahlaki yeniden silahlandırma" adı altında orduya yönelterek yedek asker havuzunu büyütmeyi hedeflemektedir.

Çin ve özellikle Rusya'ya yönelik düşmanlaştırma söylemleri, emperyalist çıkarlar dışında hiçbir gerçeklik taşımamaktadır. Macron'un bu kışkırtma ile Avrupa Birliği fikrini yeniden öne çıkarması ve söylemini Avrupa'yı toparlayıcı bir güç olarak yeniden inşa etmeye çevirmesi de ABD'deki başkanlık seçiminin ardından gelen siyasi değişimlerden bağımsız düşünülemez.

Mayotte, Kanaky ve diğer denizasırlı bölgelerde uygulanan baskı ve askeri müdahaleler ise emperyalist devletlerin kendi çıkarları uğruna halkların özgürlüklerini nasıl hiçe saydığını açıkça göstermektedir. Halkların bağımsızlık ve kendi kaderlerini tayin hakkı, stratejik kaynaklar ve bölgesel nüfuz uğruna sistematik olarak gasp edilmektedir. Bununla birlikte gençlik, devletin hem iç güvenliğini sağlamak hem de denizasırlı işgal alanlarında sürdürdüğü baskıcı politikalarının devamlılığı için bir araç haline getirilmeye çalışmaktadır.

Öte yandan Fransa, savaş çığırıklılığıyla muazzam askeri bütçeleri aklamaya çalışırken, işçilerin ve emekçilerin sosyal hakları, tatil günleri, yoksul ailelerin kira yardımları ve kamusal hizmetleri birer birer tırpanlanmaktadır. Bugün karşı karşıya olduğumuz düzen, gençliği orduya yedekleyen, halkların özgürlüklerini ayaklar altına alan, baskı ile sürdürülen bir emperyalist saldırı düzenidir. Bu düzene karşı mücadele ise tıpkı İsrail'e giden askeri ekipman taşıyan gemilerin çıkışını engelleyen Marsilya'daki liman işçileri gibi tüm emekçilerin omuzlarında yükselecektir. Özgürlük ve adalet işçi sınıfının kararlı direnişiyle kazanılacaktır.

Ulucanlar katliamı ve direnişinin 26. yılı!

**Devrimciler ölmez,
devrim davası
yenilmez!**

